

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA EKONOMICKÁ
FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu

Legal Protection insurance in the Czech Insurance Market

Student: Bc. Šárka Kozáková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Krügerová, Ph.D.

Ostrava 2013

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Šárka Kozáková**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání

Téma: **Pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu**
Legal Protection Insurance in the Czech Insurance Market

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Legislativní rámec pojištění právní ochrany
3. Pojištění právní ochrany
4. Pojištění právní ochrany v praktickém životě
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHMAN, Ludvík a Magdalena WAWERKOVÁ. *Zákon o pojistné smlouvě: komentář*. 2. vyd. Praha: Linde, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-755-3.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

KARFÍKOVÁ, Marie a Vladimír PŘIKRYL et al. *Pojišťovací právo*. Praha: Leges, 2010. 351 s. ISBN 978-80-87212-45-5.

TROJANOVÁ, Eva. Evropská unie, právo a pojištění právní ochrany. *Pojistný obzor*. 2002, roč. LXXIX, č. 11, s. 4-5. ISSN 0032-2393.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Krügerová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne ...16.4.2013.....

.....Bc. Šárka Kozáková.....

Bc. Šárka Kozáková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Legislativní rámec pojištění právní ochrany	7
2.1	Směrnice Rady a pojištění právní ochrany	7
2.2	Pojištění právní ochrany a jeho zařazení do pojistného odvětví	10
2.3	Zákon o pojistné smlouvě	11
2.3.1	Vznik, změna a zánik pojistné smlouvy.....	13
2.3.2	Zákon o pojistné smlouvě a pojištění právní ochrany.....	14
2.4	Práva a povinnosti účastníků pojištění právní ochrany.....	15
2.4.1	Práva a povinnosti pojistitele dle zákona o pojistné smlouvě.....	16
2.4.2	Práva a povinnosti pojistitele dle zákona o pojistné smlouvě upravené pro pojištění právní ochrany.....	16
2.4.3	Práva a povinnosti pojistitele dané v pojistných podmínkách pojišťoven.....	17
2.4.4	Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného dle zákona o pojistné smlouvě	19
2.4.5	Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného dané v pojistných podmínkách pojišťoven	19
2.5	Zákon o pojišťovnictví.....	20
2.6	Zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí	21
3	Pojištění právní ochrany v ČR	23
3.1	Historie pojištění právní ochrany a její počátky ve světě a v ČR	23
3.2	Druhy pojištění právní ochrany.....	24
3.2.1	Základní druhy pojištění právní ochrany	25
3.2.2	Specifické druhy pojištění právní ochrany.....	32
3.3	Pojišťovny nabízející pojištění na českém pojistném trhu.....	34
3.3.1	D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a. s.	34
3.3.2	Kooperativa pojišťovna, a. s.	36
3.3.3	Česká podnikatelská pojišťovna, a. s.	37
3.3.4	Generali pojišťovna, a. s.	38
3.3.5	Pojišťovna AXA ASSISTENCE CZ, s. r. o.....	38
3.3.6	Komerční pojišťovna, a. s.	39
3.3.7	Česká pojišťovna, a. s.	39

3.4	Shrnutí rozdílů u pojišťoven právní ochrany	39
3.5	RIAD – mezinárodní asociace pojišťoven právní ochrany	41
3.6	Postavení pojištění právní ochrany na trhu s neživotním pojištěním.....	41
4	Pojištění právní ochrany v praktickém životě	46
4.1	Dostupnost informací o pojištění právní ochrany jednotlivými pojišťovnami na internetu.....	46
4.2	Pojistné a pojistné balíčky.....	48
4.3	Zhodnocení výhodnosti pojištění právní ochrany	51
4.3.1	Právní a ekonomický průběh pojištění právní ochrany.....	51
4.3.2	Ekonomické zhodnocení, výhody a nevýhody pojištění právní ochrany.....	56
4.3.3	Alternativní řešení právní ochrany.....	57
4.4	Mezery a nové druhy pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu.....	61
5	Závěr.....	65
	Seznam použité literatury	67
	Seznam zkratek	72
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	

1 Úvod

V současné uspěchané době překotného globalizačního vývoje, plné různých změn ve všech možných oblastech života a souvisejícího nekončícího vývoje právního prostředí stále a více platí pravidlo: "Neznalost zákona neomlouvá". Proto také stále a více platí, že je vhodné mít zajištěnu ochranu svých práv. Každý z nás, ať je obyčejný člověk nebo podnikatel, se může dostat do komplikovaných situací. Mezi ně beze sporu patří i neschopnost poradit si ve složitých situacích, nedostatek finančních prostředků na zaplacení právního zástupce nebo překážky vzniklé při uplatňování oprávněných nároků. Staré přísloví praví: „Štěstí nepadá z nebe a náhoda přeje připraveným“. Čas, peníze a starosti spojené se studováním právních předpisů, vyřizováním procesních náležitostí, zajišťováním právní služby, úhradami administrativních poplatků, řešením nenadálých situací je možné přenést na instituce nabízející právní pomoc a pojištění právní ochrany. Už delší dobu je tento specifický a dobrovolný druh pojištění poskytován i v České republice. Pojištění je charakteristické svoji odlišností od ostatních nabízených pojistných produktů, kdy jeho primární charakteristikou není finanční plnění, ale především zajištění komplexních právních služeb. [10]

Cílem diplomové práce je zhodnotit ekonomickou výhodnost pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu. Dílčím cílem je zmapovat trh a nabídku pojištění právní ochrany v České republice. Diplomová práce využívá ve svém zpracování několik metod. Metodu srovnání využívá u zpracování nabídky pojišťoven právní ochrany a při zkoumání pojistných trhů pojištění právní ochrany z oblasti příjmů v České republice a sousedních zemích. Metodu analogie využívá u formulace alternativ pojištění právní ochrany, kde jsou vyhledány jejich společné i rozdílné znaky. Na základě analyzovaných praktických příkladů je pomocí metody indukce zhodnocena obecná ekonomická výhodnost pojištění právní ochrany.

Obsah diplomové práce je členěn do 5 kapitol. Po tomto úvodu následuje druhá kapitola, které se zaměřuje na právní stránku pojištění právní ochrany v českém i evropském měřítku. Popisuje hlavní zákonné předpisy, které pojištění upravují a základní předpisy pojišťoven, kterými jsou všeobecné a zvláštní pojistné podmínky. Tyto předpisy komplexně obecně i konkrétně stanovují práva a povinnosti pojistných stran. Třetí kapitola představuje nabídku druhů pojištění současně s vyčleněním právních oblastí ochrany a přehled pojišťoven nabízejících právní ochranu na českém pojistném trhu, ať formou samostatného pojištění nebo formou připojištění. Dále se kapitola stručně zmiňuje o mezinárodní asociaci pojištění právní ochrany a vyhodnocuje data, která jsou touto asociací publikována. Ve čtvrté kapitole je zkoumáno uplatňování pojištění právní ochrany v praxi. Je zde provedeno porovnání

internetové dostupnosti informací jednotlivých pojišťoven, následuje výklad zaměřený na specialistu pojištění právní ochrany. Je popsán postup pojištění po vzniku právní události na skutečných příkladech ze života, na nichž je zhodnocena ekonomická výhodnost, právní řešení konkrétní situace a obecné zhodnocení s výhodami a nevýhodami pojištění. Poté jsou zkoumána alternativní řešení pojištění právní ochrany, jsou nalézány chybějící a nové produkty, jsou definována nepojistitelná rizika. Závěrem je zhodnoceno naplnění cíle diplomové práce a jsou shrnuta doporučení ke zkoumanému tématu.

2 Legislativní rámec pojištění právní ochrany

Pojištění právní ochrany datuje své začátky v České republice v roce 1995 prostřednictvím specialisty - D.A.S., pojišťovny právních ochrany, a. s. Právní úprava tohoto výjimečného produktu nebyla v této době na pojistném trhu nijak speciálně upravena. Pojištění bylo spojováno pouze s obecnými ustanoveními právních předpisů zahrnujících pojišťovací právo. Těmito zákony byly zákon o pojišťovnictví a občanský zákoník. Zásadním krokem k individualizované interpretaci pojištění právní ochrany a jejího začlenění do našich právních předpisů byl především vstup České republiky do Evropské Unie dne 1. 5. 2004. V oblasti pojišťovnictví probíhalo harmonizování právní úpravy s komunitárním právem především prostřednictvím směrnic¹. Jednou z mnoha implementovaných směrnic byla i směrnice zabývající se oblastí pojištění právní ochrany, která postavila základní kámen právního pojetí tohoto speciálního druhu pojištění.

2.1 Směrnice Rady a pojištění právní ochrany

Být členem Evropské Unie sebou přineslo nová práva, ale i povinnosti. V oblasti pojišťovnictví byla vyvolaná potřeba sjednocení právních předpisů řešena prostřednictvím novelizací stávajících a vznikem nových předpisů. Jedním z nových předpisů byl i zákon o pojistné smlouvě, který řeší zejména harmonizaci právních předpisů s komunitárním právem Evropské Unie, ale také samotnou existenční potřebu tohoto dnes již základního pojistného předpisu. Do zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů², byla zahrnuta i směrnice Rady č. 87/344/EHS ze dne 22. června 1987, která obsahuje 12 článků.

První článek definuje cíl směrnice, kterým je sjednotit právní a správní předpisy týkající se pojištění právní ochrany pro usnadnění účinnosti výkonu práva podnikání a vyloučení jakéhokoli střetu zájmů. Střet zájmů by mohl vyplynout především ze situace, kdy pojistitel poskytuje osobě pojištění právní ochrany a zároveň i jiný druh pojištění. Druhý článek specifikuje závazek, který je spjatý s pojištěním. Zaplacením pojistného vznikají druhé straně výdaje spojené s právním řízením a poskytováním souvisejících služeb v oblastech

---

¹ Směrnice je aktem sekundárního komunitárního práva. Je závazná pouze pro členské státy, kterým předepisuje výsledek, jehož má být dosaženo. Důležité je respektovat cíl a principy stanovené judikaturou EU. Formy a metody implementace směrnice do vnitrostátního práva se ponechávají v kompetenci států, jejich národních orgánů. [5]

² Dále jen zákon o pojistné smlouvě.

občanského, trestního či správního práva. Tento článek dále definuje oblasti, na které se směrnice nevztahuje:

- spory či rizika vzniklé z provozu námořních plavidel nebo v souvislosti s nimi,
- činnost provozovaná pojistitelem zajišťujícím pojistnou ochranu občanskoprávní odpovědnosti s účelem zastupování zájmů pojištěného v řízeních, je-li tato činnost vykonávána zároveň i ve vlastním zájmu pojistitele v rámci pojistné ochrany,
- pojištění právní ochrany, kterou zabezpečuje pojistitel asistence z jiného členského státu, než ve kterém má pojištěný zázemí, a která se dle smlouvy zároveň týká výhradně asistenčních služeb pro osoby, kterým nastanou potíže na cestách, mimo domov nebo mimo své trvalé bydliště. O této výluce si rozhodne členský stát sám.

Článek třetí stanovuje povinnost samostatné smlouvy oddělené od smluv z jiných pojistných odvětví nebo existenci zvláštní části smlouvy s přesně konkretizovanou povahou pojištění právní ochrany. Je na vůli každého členského státu, zda stanoví povinnost uvádět v pojistných smlouvách konkrétní výši pojistného³. Taktéž vymezuje tři varianty řešení týkající se vyřizování nároků na úhradu výloh z pojištění právní ochrany. Členský stát musí zajistit alespoň jedno z těchto řešení:

- 1) Pojišťovna musí zabezpečit, aby žádný ze zaměstnanců, který je pověřený vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany či poradenstvím právní pomoci, nevykonával zároveň obdobnou činnost, jak pro jiné zajišťované odvětví v pojišťovně, tak i pro jiný podnik s finančními, obchodními nebo administrativními vazbami na pojišťovnu a podnik provozující jedno nebo více jiných pojistných odvětví.
- 2) Pojišťovna zmocní vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany jinou pojišťovnu s vlastní právní subjektivitou, která musí být uvedena ve zvláštní části sdružené smlouvy. Zaměstnanci této pojišťovny, kteří se danou činností zabývají, nesmí souběžně vykonávat stejnou nebo obdobnou činnost u pojišťovny, která zmocnění vydala. Členský stát může navíc uložit stejné podmínky členům vedení pojišťovny.
- 3) Pojišťovna na základě smlouvy zabezpečí pojištěnému právo vybrat si k ochraně svých práv advokáta dle vlastní volby, nebo pokud to vnitrostátní právo dovoluje, i jinou kvalifikovanou osobu. Právo výběru advokáta vzniká okamžikem potřeby zajištění práv od pojistitele zabezpečující právní ochranu.

---

³ V České republice je povinnost mít výše pojistného zahrnutou v pojistné smlouvě. Viz. kapitola 2.3 zákon o pojistné smlouvě → povinný obsah pojistné smlouvy.

Ať už si členský stát zvolí jakékoliv řešení situace, zájmy pojištěných osob musí být zabezpečeny rovnocenným způsobem.

Čtvrtý článek řeší možnost výběru a postavení advokáta v pojistné smlouvě. Pojištěnému musí být zaručena svobodná volba při výběru advokáta nebo jiné osoby pověřené obhajováním a zastupováním jeho práv. Advokátem může být pouze osoba oprávněná vykonávat advokátní činnost. Přesný charakter těchto osob je konkretizován ve směrnici Rady 77/249/EHS o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů.

Pátý článek uvádí podmínky, kdy členský stát může vypustit povinnost předešlého článku v pojistné smlouvě. Musí současně splnit následující 4 podmínky stanovené směrnicí:

- a) pojištění se může týkat pouze případů vzniklých z používání silničních vozidel na území daného členského státu,
- b) pojištění je spjato se smlouvou o poskytnutí asistence v případě nehody nebo poruchy silničního vozidla,
- c) pojistitel právní ochrany a asistence neposkytuje žádný druh pojištění odpovědnosti,
- d) nezávislost advokátů je zajištěna pro právní poradenství a zastupování mezi spornými stranami u stejného pojistitele.

Právo obrátit se na soud nesmí být dle článku šest dotčeno. Pro případy odlišného postoje pojistitele právní ochrany a pojištěného může být přijato rozhodnutí o způsobu urovnání sporu prostřednictvím rozhodčího nebo jiného řízení se srovnatelnými zárukami objektivnosti. V pojistné smlouvě musí být tato možnost uvedena. Dojde-li k řešení sporu, článek sedm zmiňuje nutnost informovat pojištěného o této situaci. Článek osm nařizuje zrušení všech předpisů, které zakazují pojistiteli souběžné poskytování pojištění právní ochrany a pojišťování v jiném pojistném odvětví na území členského státu. Článek devět řeší pojistné odvětví asistenčních služeb. Pojištění právní ochrany lze zahrnout do doplňkových rizik k tomuto odvětví, pokud se hlavní riziko vztahuje k asistenční službě určené osobám na cestách, mimo domov nebo své trvalé bydliště. Články deset až dvanáct mají informativní charakter. [12] Cílem směrnice je zejména předcházení střetu zájmů mezi zainteresovanými subjekty. V důsledku vývoje pojistné oblasti došlo v nedávné době k nahrazení staré směrnice směrnicí novou.

Z důvodů potřeb kompletace a změn směrnic zabývajících se pojištěním došlo dne 25. 11. 2009 k vzniku nové směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu. Pojištěním právní ochrany se zabývají články 198 – 205, které zrušily starou směrnici a nabyly účinnosti od 1. 11 2012. Pro Českou republiku i ostatní členské státy, které do své legislativy správně implementovaly starou

směrnici, nevznikla v souvislosti se schválením nové směrnice žádná povinnost zapracování nových změn do národních předpisů. Obsah článků je totožný s obsahem článků ve staré směrnici, nicméně jejich zpracování a formulace se jeví přehlednější a to především díky pojmenování jednotlivých článků. V příloze VI., části A je připojen úplný přehled zrušených směrnic spolu s konkrétními změnami článků. Část B stanovuje lhůty pro provedení změn ve vnitrostátním právu. Poslední VII. příloha zobrazuje srovnávací tabulku jednotlivých směrnic. [13] Především došlo k vytvoření komplexní směrnice zaměřující se na pojištění a zajištění v uceleném evropském předpisu s textem důležitým zejména pro Evropské hospodářství.

2.2 Pojištění právní ochrany a jeho zařazení do pojistného odvětví

Pojištění právní ochrany spadá do soukromého pojištění⁴, v některých literaturách označovaného jako komerční pojištění. Soukromé pojištění se dále dělí dle veřejnoprávní úpravy obsažené v právních předpisech na životní a neživotní pojištění. Do životních rizik patří ztráta života a případy týkající se dožití. Typickými příklady jsou pojištění pro případ smrti, dožití, stanovení určitého věku, dřívější smrti, svatební či důchodové pojištění. K neživotním rizikům se řadí úrazy, nemoci, živelné pohromy, odpovědnost za škody nebo zcizování majetku. V rámci neživotního odvětví se pojištění člení na jednotlivé druhy pojištění, do kterých patří vedle úrazového pojištění, pojištění nemoci, pojištění škod na majetku způsobených živelnou pohromou, pojištění úvěru, pojištění záruky, pojištění finančních ztrát i pojištění právní ochrany. [2] Dané zařazení je zachyceno hned v několika právních předpisech, konkrétně ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES⁵ v příloze č. 1 nebo v zákonech o pojistné smlouvě a o pojišťovnictví v příloze 1, části B.

Na základě soukromoprávní úpravy dělíme pojištění z hlediska předpokladů a důsledků na škodové a obnosové. [4] Pojištění právní ochrany může být sjednáno pouze jako škodové pojištění. Typickým rysem škodového pojištění je přechod práva na náhradu vzniklé škody vůči třetím osobám z pojištěného na pojišťovnu za podmínky, že nedojde k jeho obohacení. Pojišťovnou vyplacená náhrada škody, většinou konkrétních potřeb, je omezena rozsahem pojistného plnění. [6]

Po obecném rozčlenění pojištění je nezbytné se zaměřit na hlavní smysl pojištění právní ochrany, kterým je zabezpečení takového postavení pojištěného, aby uplatňoval svá

---

⁴ Jedná se o majetkově závazkový právní vztah s rovností účastníků a možností odchýlení se od právní úpravy. Právní vztah je upraven v občanském zákoníku, který je základním právním předpisem. Nadřazeným zákonem je zákon o pojistné smlouvě, který specifikuje danou oblast pojištění. [3]

⁵ Směrnice o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu, která nahradila směrnici Rady 87/344/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se pojištění právní ochrany.

zákonem stanovená práva, aby se hájil. Pojištění se zabývá především majetkovou stránkou, avšak důležitou roli zde hraje i znalostní povaha ochrany práv. Pojistným nebezpečím, tj. případnou příčinou vzniku pojistné události, je existence potřeby pojištěného hájit svá práva, která jsou blíže definována v pojistné smlouvě podle druhu a potřeb konkrétního pojištěného. [4] Zásadní odlišností pojištění právní ochrany od ostatních druhů pojištění je dáno samotným zaměřením z hlediska úhrady nákladů pojištěných při prosazování právních nároků. Důležitým faktorem je vznik pojistného záměru⁶, který vyvolá prosazení právních nároků, nestačí tedy pouze náhoda, jako je tomu u typického pojištění.

2.3 Zákon o pojistné smlouvě

Pojistná smlouva⁷ je hlavním právním dokumentem, kterým se završuje dvoustranný právní akt, jenž zakládá vznik smluvního pojištění fyzických a právnických osob. Vyhotovuje se v písemné podobě dle platných právních předpisů. Uvádí konkrétní ujednané pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění, které jsou závazné jak pro pojišťovnu, tak i pro druhou smluvní stranu. Existují případy, kdy není nutná písemná forma⁸, avšak na pojištění právní ochrany se tato výjimka nevztahuje. [2] Zákon o pojistné smlouvě rozlišuje následující typy ustanovení: výlučně kogentní, jednostranně dispozitivní a dispozitivní. Od výlučně kogentních ustanovení se nelze odchýlit, jinak by byla smlouva neplatná. Z jednostranně dispozitivních ustanovení vyplývají výhody pro klientskou smluvní stranu. Odchýlení je možné pouze, pokud nehrozí znevýhodnění na klientské smluvní straně. Klient se svých práv nesmí vzdát ani je zhoršit, avšak pojistitel si své smluvní postavení pohoršit může. U dispozitivních ustanovení platí svoboda stran, kdy se smlouva může na základě dohody odchýlit.

Součástí nebo přílohou pojistné smlouvy jsou všeobecné pojistné podmínky a zvláštní pojistné podmínky či smluvní ujednání, která vydává pojistitel. Pojistník musí být s pojistnými podmínkami seznámen ještě před uzavřením pojistné smlouvy prokazatelným způsobem a bez možnosti úprav, pokud k tomu pojistník neudělí souhlas. [1]

---

⁶ Pojistným záměrem je oprávněný požadavek na ochranu před následky nahodilé skutečnosti vyvolané možnou příčinou vzniku pojistné události. Pojistná událost vzniká náhodným sledem skutečností konkrétně specifikovaných v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním předpisu, na který je odvoláváno a který je spojen se vznikem pojistitele poskytnout pojistné plnění. [1]

⁷ Zákon ji definuje jako smlouvu o finančních službách, kde se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné. [1]

⁸ Písemná forma není nutná u krátkodobého pojištění sjednaného ústně na dobu kratší než jeden rok a u pojistných smluv uzavřených konkludentní akceptací, u kterých je zásadní připsání nebo připsání platby pojistného na účet pojistitele. [1]

Všeobecné pojistné podmínky vydávané jednotlivými pojišťovnami přebírají a rozvádějí daná ustanovení zákona o pojistné smlouvě, občanského zákoníku nebo obou těchto zákonů. Odchýlení od uvedených zákonů je možné pouze v případě prospěchu pojištěného. [6] Zpravidla obsahují úvodní ustanovení, vysvětlení základních pojmů, obecný předmět pojištění, někdy nazvaný pojistná událost, nesoucí se v podobném duchu. Dále druhy poskytnutého pojistného plnění, obecné výluky z pojištění, vznik, změnu a zánik pojistné smlouvy, úpravy pojistného, řešení sporů, doručování písemností, povinnosti týkající se součinnosti při řešení, oznamování a vyřizování pojistné události. V pojistných podmínkách bývají také přesně definovaná práva a povinnosti pojistitele a pojistníka, doložka o zpracování osobních údajů a obchodní sdělení nebo hodnocení vyhlídek na úspěch. [26, 53, 55, 56, 57]

Smluvní ujednání mohou být uvedena přímo v textu pojistné smlouvy nebo v návrhu na její uzavření. Spolu se zvláštními pojistnými podmínkami slouží především k přizpůsobení jednotlivých pojistných produktů. [6] Zvláštní pojistné podmínky pojištění právní ochrany jsou přesně šité na míru tomuto druhu pojištění. Je zde tedy konkrétně vymezen předmět pojištění a pojištěné osoby, věcný rozsah pojištění, územní platnost a specifické výluky týkající se daného druhu pojištění. V případě potřeb jsou podmínky doplněny o vysvětlení důležitých pojmů, nabídky rozšíření pojistné ochrany a možnosti vhodného připojištění. [26, 53, 55, 56, 57]

Povinný obsah pojistné smlouvy zahrnuje určení:

- pojistitele a pojistníka⁹,
- oprávněné osoby¹⁰,
- druhu pojištění (škodové nebo obnosové),
- pojistného nebezpečí a pojistné události¹¹,
- výše pojistného, splatnost, a zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové¹²,
- pojistné doby¹³,
- způsob, jakým by se oprávněná osoba podílela na výnosech pojistitele. [1]

⁹ Pojistitelem je právnická osoba, která na základě zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o pojišťovnictví) provozuje pojišťovací činnost. Pojistníkem je osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem.

¹⁰ Oprávněnou osobou je osoba, které vznikne následkem pojistné události právo na pojistné plnění.

¹¹ Pojistným nebezpečím je eventuální příčina vzniku pojistné události. Pojistnou událostí je neočekávaná skutečnost blíže specifikovaná v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpise, na něž je odvoláván vznik povinnosti pojistitele zaplatit pojistné plnění.

¹² Běžné pojistné se stanovuje na pojistné období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které je placeno pojistné. Jednorázovým pojistným je pojistné určené na celou dobu sjednání pojištění.

¹³ Pojistná doba je zákonem popsána jako doba, na kterou je pojištění sjednáváno. Pojištění může být sjednáno na určitou a neurčitou pojistnou dobu.

2.3.1 Vznik, změna a zánik pojistné smlouvy

Pojistná smlouva může být uzavřena prostřednictvím akceptace návrhu, který byl přijat ve stanovené lhůtě určené navrhovatelem¹⁴, nebyla-li lhůta stanovena, do 1 měsíce. Za podmínky podstoupení lékařské prohlídky je lhůta stanovena do 2 měsíců. Návrh i akceptace musí mít až na případy krátkodobého pojištění písemnou formu. Za akceptaci se kromě písemného souhlasu považuje zaplacení pojistného ve lhůtě stanovené v návrhu. Okamžikem uzavření pojištění je přijetí návrhu na uzavření smlouvy navrhovatelem (osobně, dopisem nebo elektronickým způsobem) nebo zaplacením pojistného na bankovní účet. Vznik pojištění neboli počátek pojištění je ponechán na dohodě smluvních stran, avšak nejdříve může začít okamžikem uzavření pojistné smlouvy¹⁵. Obě smluvní strany musí obdržet minimálně jedno písemné vyhotovení pojistné smlouvy. Stejně pravidlo platí i pro změnu pojistné smlouvy, která musí proběhnout taktéž v písemné podobě. Změna se řadí ke konsensuálním úkonům, mezi které patří například i návrh na snížení pojistné částky, na změnu smlouvy z důvodu navýšení pojistného rizika nebo dohoda o prodloužení lhůty na zaplacení pojistného. Pojištění může být během své pojistné doby přerušeno¹⁶. Zákon stanovuje základní vymezení práv a povinností pojistných stran po dobu přerušení pojištění. Důvodem pro přerušení pojištění je prodloužení pojistníka s platbou pojistného 2 měsíce po době jeho splatnosti. Přerušením pojištění pojistníkovi nevzniká povinnost platit pojistné, jeho dluh nenarůstá, nicméně je navýšen o procenta z prodloužení. Doba přerušení pojištění se započítává do pojistné doby. Zákon neřeší ukončení ani další podmínky přerušení pojištění a dává tak pojistným stranám možnost vzájemné dohody v pojistné smlouvě.

K zániku pojištění dochází v případech:

- uplynutí doby, na kterou byla pojistná smlouva sjednána¹⁷,
- nezaplacení pojistného, kdy pojistník v dodatečné lhůtě a po upozorněních v podobě upomínky, nesplatí svůj dluh pojistiteli,
- písemné dohody pojistitele a pojistníka, kdy je stanoven přesný okamžik zániku pojištění a domluven způsob vzájemného vyrovnání závazků,

---

¹⁴ Navrhovatelem může být pojistitel i pojistník.

¹⁵ Existují výjimky definované v § 6, odst. 6, kdy se pojištění vztahuje i na dobu před uzavřením pojistné smlouvy.

¹⁶ Přerušit nelze pouze povinné a životní pojištění.

¹⁷ U doby určité lze smluvně dohodnout pokračování pojištění o stejnou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno. Pojištění by zaniklo pouze v případě, že by jedna z pojistných stran vyjádřila nezáměr o pokračování pojištění do 6 týdnů před uplynutím pojistné doby.

- doručené výpovědi ze strany pojistitele nebo pojistníka 6 týdnů před uplynutím konce pojistného období u běžného pojistného,
- doručené výpovědi ze strany pojistitele nebo pojistníka do 2 měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy,
- doručené výpovědi ze strany pojistitele nebo pojistníka do 3 měsíců ode dne doručení oznámení vzniku pojistné události,
- doručení oznámení o převodu pojistného kmene nebo jeho části lze vypovědět ve lhůtě 1 měsíce,
- zveřejnění sdělení o odnětí povolení k provozování pojišťovací činnosti pojistitele, kdy lze vypovědět smlouvu ve lhůtě 1 měsíce,
- odstoupení¹⁸ z podnětu pojistníka do 2 měsíců od zjištění, že mu pojistitelem nebyly podávány pravdivé nebo úplné informace o sjednaném pojištění,
- odstoupení z podnětu pojistitele do 2 měsíců od zjištění, že mu pojistník nebo pojištěný při uzavírání pojistné smlouvy úmyslně nebo z nedbalosti poskytl nepravdivé nebo neúplné informace týkající se pojištění,
- odmítnutí plnění z pojistné smlouvy pojistitelem po zjištění, že pojistná událost byla zapříčiněna skutečnostmi, o kterých se dozvěděl až po vzniku pojistné události, a které nemohl rozpoznat při sjednávání pojištění, neboť mu byly úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně zodpovězeny písemné informace, na základě jejichž správných odpovědí by k uzavření smlouvy nedošlo anebo došlo, avšak za jiných podmínek,
- odmítnutí plnění z pojistné smlouvy pojistitelem po zjištění, že oprávněná osoba úmyslně nebo z nedbalosti uvedla při uplatňování práva na plnění nepravdivé či hrubě zkreslené informace nebo zamlčela důležité informace týkající se pojistné události,
- zániku pojistného rizika, pojištěné věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- smrti pojištěné fyzické osoby nebo zánikem právnické osoby bez právního nástupce. [1]

2.3.2 Zákon o pojistné smlouvě a pojištění právní ochrany

Kromě obecných ustanovení jsou v zákoně i specifická ujednání k některým konkrétním druhům pojištění. Pojištěním právní ochrany se zabývá § 42, kde jsou specifikovány podmínky poskytování pojištění převzaté z již zmíněné směrnice Rady a Evropského parlamentu. Pojistná smlouva zabezpečuje pojištěnému svobodnou volbu při

---

¹⁸ Odstoupení se rozumí zrušení pojistné smlouvy od jejího začátku. Pojistitel je povinen vrátit pojistné po odečtení nákladů spojených se vznikem a správou pojištění. Pojistník nebo pojištěný je povinen vrátit vyplacené pojistné plnění přesahující výši zaplaceného pojistného.

výběru právního zástupce, který ho bude v případě vzniku pojistné události zastupovat a obhajovat jeho práva. V případě, že pojištění právní ochrany není předmětem samostatné pojistné smlouvy, musí být toto pojištění uvedeno ve zvláštní části pojistné smlouvy pro více pojistných rizik, do tzv. sdružené pojistné smlouvy. Zde je nutné uvést obsah a rozsah pojištění a také stanovit výši pojistného. Pojišťovna má 3 možnosti řešení týkající se způsobu vyřizování nároků z pojištění.

Pojišťovna musí zajistit, aby:

- 1) nikdo ze zaměstnanců pojišťovny pověřených vyřizováním nároků z pojištění právní ochrany nebo právního poradenství v tomto odvětví nevykonával současně podobnou činnost v jiném pojistném oboru provozovaném stejným pojistitelem, který pojistnou smlouvu s pojištěným uzavřel. Pravidlo platí také pro případy, jestliže je podobná činnost v jiném pojistném odvětví provozována jiným pojistitelem, který je ve smluvním vztahu s pojistitelem, který pojistnou smlouvu o pojištění právní ochrany uzavřel, osobou ovládanou nebo ovládající,
- 2) vyřizování nároků z pojištění realizovala osoba nezávislá na pojistiteli a uvedená v pojistné smlouvě,
- 3) oprávněná osoba měla v době vzniku práva na pojistné plnění právo volby při výběru svého právního zástupce.

Všeobecně existuje několik výluk z pojištění právní ochrany, na které se nelze pojistit. Jedná se o:

- 1) spory vzniklé při provozu námořních plavidel nebo pojistné nebezpečí související s tímto provozem,
- 2) zastupování pojištěného ve sporech, ve kterých dochází ke střetu vlastního zájmu pojistitele v rámci pojištění odpovědnosti za škodu,
- 3) provozování pojištění právní ochrany jako doplňku k soukromému pojištění s předmětem pomoci osobám v nouzi při cestování nebo pobytu mimo své bydliště. [1]

2.4 Práva a povinnosti účastníků pojištění právní ochrany

Účastníky pojistného vztahu jsou na základě smlouvy pojistitel, pojistník a pojištěný. Za pojistitele jedná statutární orgán¹⁹, zaměstnanec nebo držitel plné moci. V mnoha

---

¹⁹ Statutárním orgánem je fyzická osoba zapsaná v obchodním rejstříku.

případech se osoba pojištěného a oprávněného či pojištěného a pojistníka shoduje, avšak není vyloučena odlišnost. Práva a povinnosti plynoucí z pojištění nesmí být v rozporu se zásadou rovného zacházení, tím není dotčeno odlišení pohlaví, věku nebo zdravotního stavu. [1]

2.4.1 Práva a povinnosti pojistitele dle zákona o pojistné smlouvě

Hlavním právem pojistitele je právo na včasné zaplacení pojistného²⁰, které mu náleží od uzavření pojistné smlouvy nebo dnem dohodnutým v pojistné smlouvě. Běžné pojistné je splatné od prvního dne pojistného období a jednorázové ode dne počátku pojištění, není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak. Pojistná smlouva může pojistiteli stanovit právo na změnu podmínek rozhodných pro stanovení výše pojistného a výši běžného pojistného na další pojistné období. Tuto změnu je pojistitel povinen oznámit pojistníkovi nejpozději do 2 měsíců před splatností pojistného za pojistné období, ve kterém má dojít ke změně. Další změny výše pojistného lze měnit pouze po dohodě s pojistníkem, nestanoví-li zákon jinak. Jestliže pojistník se změněnou výší pojistného nesouhlasí, musí vyjádřit tento nesouhlas do 1 měsíce ode dne, kdy se o navýšení dověděl. Pojištění zaniká dnem konce pojistného období, které bylo zaplacené. Pojistitel má dále právo požadovat a evidovat identifikační údaje²¹ pojistníka, pojištěného a oprávněné osoby pro sjednání či změnu pojistné smlouvy. Pojistitel je povinen upozornit na tento postup pojistníka. Pojistitel má právo započítat do pojistného i dlužné částky a jiné splatné pohledávky, které je povinen přijmout mimo pojistníka i od zástavního věřitele pojistníka, oprávněné osoby nebo pojištěného. Pojistitel je povinen po oznámení vzniku pojistné události bez zbytečného odkladu zahájit šetření ke zjištění rozsahu jeho povinnosti. Zejména musí prověřit, zda vznikl právní nárok na pojistné plnění a zda k události došlo v pojistné době. Splatnost pojištění je do 15 dnů po skončení šetření. Šetření pojistné události je skončeno po písemném sdělení výsledků osobě, která událost nahlásila. Nestanoví-li zákon jinak, je pojistitel limitován 3 měsíční lhůtou skončení šetření od doby, kdy mu byla událost oznámena. [1]

2.4.2 Práva a povinnosti pojistitele dle zákona o pojistné smlouvě upravené pro pojištění právní ochrany

Z pojištění právní ochrany vznikají tyto druhy závazků pojistitele:

---

²⁰ Pojistné je forma úplaty za soukromé pojištění.

²¹ U právnické osoby - obchodní firmu či název, sídlo a IČ, u fyzické osoby – jméno, příjmení, adresa trvalého bydliště a rodné číslo.

- poskytnout nepeněžitě plnění ve formě služeb spojených přímo se sjednaným pojištěním,
- poskytnout peněžitě plnění v podobě uhrazení nákladů pojištěného spojených s uplatněním nebo obhajobou práv pojištěného.

Pojistitel je povinen uzavřít s pojistníkem rozhodčí smlouvu podle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, pokud o ni pojistník požádá. Taková smlouva slouží k řešení sporů vyplývajících z pojištění právní ochrany. V pojistné smlouvě nebo podmínkách musí být uvedeno, že pojistník má právo žádat o uzavření rozhodčí doložky a v případě, že dojde při řešení sporu ke střetu zájmů nebo neshodě při urovnání sporu, je pojistitel povinný informovat pojištěného o jeho právu na svobodnou volbu jeho zástupce i o možnosti řešení sporu rozhodčím řízením. Pojistník je o všech těchto skutečnostech vyrozuměn již při sjednávání pojistné smlouvy. [1]

2.4.3 Práva a povinnosti pojistitele dané v pojistných podmínkách pojišťoven

Tento odstavec je sestaven z práv a povinností pojistitele, které jsou stanoveny ve většině pojistných podmínek jednotlivých pojišťoven právní ochrany. Jak již bylo zmíněno, pojistitel se ve smlouvě zavazuje poskytnout pojištěnému úhradu nákladů spojených s uplatněním jeho práv a poskytnout mu služby související s pojištěním.

Příkladem nákladů spojených s uplatněním práv pojištěného jsou:

- přiměřené odměny a náklady na právního zástupce,
- soudní poplatky,
- poplatky a náklady spojené se soudním řízením, kterými jsou např. náklady na soudně nařízené znalecké posudky, jistiny k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy vzniklé předběžným opatřením v občanském soudním řízení, svědky nebo cestovní náklady,
- náklady protistrany v soudním řízení, jenž je pojištěný povinen uhradit na základě rozhodnutí soudu včetně nákladů na advokáta protistrany, cestovné nebo pořizování důkazních materiálů,
- náklady související s mimosoudním uplatňováním práv, mezi které patří náklady rozhodčího řízení, náklady na jednání s protistranou za účelem dosažení smírného řešení sporu bez účasti dalších institucí,
- účelné náklady související s vyřizováním pojistné události, jakými jsou překlady dokumentů nebo využití služeb tlumočnicka,
- náklady spojené s realizací výkonu práva, tj. odměna soudního exekutora. [4]

V případech, kdy je proti pojištěnému zahájeno trestněprávní řízení skládá pojistitel kauci, aby zabránil uvalení vyšetřovací vazby na pojištěného. Trestný čin se musí týkat právních oblastí, na které má pojištěný sjednáno pojištění právní ochrany. Výše zaplacené kauce se odvíjí od maximální výše limitu pojistného plnění stanovené uzavřenou pojistnou smlouvou. Zaplacení kauce je poskytnuto formou půjčky na základě smlouvy o půjčce. [26, 53, 55, 56, 57]

Ve smlouvách o pojištění právní ochrany je zpravidla sjednávána čekací lhůta²², kterou se rozumí určitý časový úsek počínající vznikem pojištění až do chvíle určené pojistitelem v uzavřené pojistné smlouvě. Po dobu této lhůty nevzniká pojistiteli povinnost vyplatit pojistné plnění určené uzavřenou pojistnou smlouvou. Účelem této doby je zajištění ochrany proti pojistným plněním z pojistných událostí z tzv. „účelově sjednaných pojistných smluv“, u kterých je oprávněné podezření, že nutnost právní ochrany pojištěného nastala ještě před dobou sjednání pojistné smlouvy. Čekací lhůtu není potřebné stanovit v případech, kdy výše uvedené riziko není hrozbou. Lhůta je využívána zejména u případů ochrany právních zájmů spojených s právní ochranou v trestněprávních věcech, vymáháním náhrady škody nebo související s odebráním technického či řidičského průkazu. [3] Tato lhůta trvá podle valné většiny pojistných podmínek pojišťoven po dobu 3 měsíců od počátku běhu pojištění.

Česká podnikatelská pojišťovna mimo povinností vymezených právními předpisy uvádí ve svých pojistných podmínkách další povinnosti pro pojistitele, který je povinen předat pojistníkovi pojistnou smlouvu s přílohami, umožnit pojištěnému nahlédnout do podkladů k šetření pojistné události i pořídit kopie nebo vrátit všechny doklady, které byly pojistiteli pojistníkem zapůjčeny k šetření škodné události. Pojistník či pojištěný také může po pojistiteli za písemnou úplatu vyžadovat druhopis pojistné smlouvy, případně potvrzení o jejím uzavření. Pokud v průběhu šetření vyjde najevo skutečnost, že ochrana právních zájmů pojištěného nemá dostatečné vyhlídky na zdárné prosazení práv, především s ohledem na jeho důkazní podstatu, je pojistitel povinen neprodleně pojištěnému poskytnout informace o této situaci spolu s podáním vysvětlení. Pojistiteli tehdy zaniká povinnost platit pojištěnému pojistné plnění. Pokud by došlo k následnému zajištění právní ochrany, je pojistitel povinen poskytnout pojištěnému nevyplacenou část pojistného plnění.

---

²² V některých literaturách označováno jako karenční doba.

2.4.4 Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného dle zákona o pojistné smlouvě

Pojistník a pojištěný jsou ze zákona o pojistné smlouvě povinni po pravdě a úplně zodpovědět veškeré písemné dotazy od pojistitele týkající se sjednaného pojištění. Stejná povinnost platí i v opačném případě. Pojistník musí bez zbytečného odkladu nahlásit vznik pojistné události pojistiteli, poskytnout pravdivé vysvětlení o vzniku a rozsahu následků pojistné události, doložit potřebné doklady a postupovat dle pokynu v pojistné smlouvě. Pokud není osoba pojistníka a pojištěného totožná, pak výše zmíněné povinnosti náleží pojištěnému. V případě smrti pojištěného přebírá tyto povinnosti smluvně sjednaná oprávněná osoba. V případě podání nepravdivých či zkreslených údajů nebo i jejich zamlčení, hrozí nebezpečí stíhání pro pojistný podvod²³. [1]

2.4.5 Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného dané v pojistných podmínkách pojišťoven

Pojištěný má právo uplatňovat, prosazovat či domáhat se svých práv ve sporech týkajících se:

- uhrazení pohledávky od dlužníka a od osoby odpovědné za způsobenou škodu,
- zdržení zásahů jiných osob do svých práv, např. zákaz vstupu cizích osob do svého obydlí nebo zasahování do svých práv ochrany osobnosti,
- obrany proti uloženým trestním nebo správním sankcím a povinnostem uloženým v občanskoprávním, správním či trestním řízení, anebo obhajoby při samotném řízení o jejich uložení.

Poskytnutí rady pojistitelem, např. postup při pojistné události, výběr vhodného advokáta, vypracování expertíz pojistitelem, zapůjčení prostor pro uskutečnění mimosoudního vyrovnání, to jsou služby, které jsou přímo poskytovány pojistiteli a jsou přímo spojovány s pojištěním právní ochrany. Přesné specifikace nákladů a služeb, jenž pojistitel poskytuje svým klientům, taktéž i podmínky pro jejich uplatnění, se nachází v pojistné smlouvě konkrétního pojistitele. [4]

Pojistníkovi a pojištěnému jsou všeobecnými pojistnými podmínkami pojišťoven D.A.S., Kooperativa a ČPP ukládány další smluvní povinnosti. Povinnost bezodkladného oznámení změn týkajících se údajů v pojistné smlouvě, vrácení pojistného plnění na základě závěru soudu, že trestný čin nebo přestupek byl spáchán úmyslně, akceptovat všechna vhodná

---

²³ § 250a trestního zákoníku.

opatření k minimalizování rizik soudních sporů a s nimi spojenými náklady. Velmi důležitá je součinnost pojištěného při šetření pojistné události. Pojištěný musí postupovat tak, aby nezapříčinil vznik dalších nákladů pojistitele, z tohoto důvodu nesmí přistoupit na žádné vyrovnání bez jeho předchozího souhlasu. Pojištěný musí poskytnout pojistiteli součinnost při řešení mimosoudních i soudních vymáháních jím vynaložených nákladů a odškodnění protistrany. Pokud příslušný orgán rozhodne o uznání práva na náhradu nákladů řízení, které vynaložil pojistitel, je pojištěný povinen o tomto rozhodnutí neprodleně informovat pojistitele a převést přiznané náklady na jeho účet. Pojištěný také musí sečkat se soudním uplatňováním svých nároků, pokud ještě nenabylo právní moci jiné rozhodnutí, které by mohlo mít v zamýšleném sporu významnost. Se souhlasem pojistitele může pojištěný uplatnit pouze část nároků a do doby pravomocného rozhodnutí orgánu nesmí další nároky uplatňovat. Předchozí povinnosti neplatí a je tedy nárok na uplatnění nároků v plném rozsahu, jestliže by v důsledku prodlení hrozilo vzniknutí škody. Při porušení povinností uvedených v tomto odstavci má pojistitel právo snížit plnění popřípadě ho i odmítnout zcela a to podle rozsahu porušených povinností.

2.5 Zákon o pojišťovnictví

Zákon o pojišťovnictví se v roce 2009 dočkal novelizovaného vydání v podobě zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, s účinností od 1. 1. 2010²⁴. Hlavním cílem vzniku nového právního předpisu bylo zprehlednění a začlenění aktuální právní úpravy Evropského společenství a přizpůsobení změnám, které nastaly vstupem České republiky do Evropské Unie. Pojišťovny nabízející produkty spojené s pojištěním právní ochrany, se při svém vzniku a také v rámci své pojišťovací činnosti musí řídit tímto zákonem. Díky jednotnému pojistnému trhu mohou pojištění právní ochrany nabízet nejen tuzemské pojišťovny, ale i pojišťovny z jiného členského státu EU na základě práva zřizovat pobočky či svobody dočasného poskytování služeb, ale také pojišťovny z třetích států, kterým bylo ČNB uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti. Pojišťovna může na území České republiky působit ve formě akciové společnosti nebo družstva. Z níže uvedených názvů pojišťoven je patrné, že pojišťovny poskytující právní ochranu provozují svoji pojišťovací činnost v podobě akciové společnosti. [7]

Na pojistném trhu mohou působit dva typy pojišťoven. Pojišťovny specializované, které poskytují pojištění právní ochrany jako výlučný obor svého podnikání a pojišťovny

---

²⁴ Starý předpis č. 363/1999 Sb., byl za 10 let své účinnosti 17krát novelizován.

univerzální, které mají jedinou povinnost, a tou je oddělení pojištění právní ochrany od ostatních pojistných produktů pro zachování svobodné vůle právního zástupce. Na českém pojistném trhu se nachází pouze jedna pojišťovna, která nabízí všechny produkty pojištění právní ochrany a tou je D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a. s. Jednotlivé druhy právní ochrany či možnosti pouhého připojištění dále nabízí Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Generali pojišťovna, a. s., Kooperativa pojišťovna, a. s., pojišťovna AXA ASSITENCE CZ, s. r. o. a Komerční pojišťovna, a. s. Na českém pojistném trhu působila od r. 2001 také specializovaná pojišťovna ARAG, která se zabývala pojištěním právní ochrany. Ta však na pojistném trhu vydržela pouze po dobu 3 let a poté vstoupila do likvidace. [3] V posledních letech se začínají rozmáhat strategická partnerství mezi pojišťovnami a bankami nebo nabízení pojištění právní ochrany prostřednictvím bank k jejich platebním kartám nebo osobním účtům. Jedná se například o ČSOB, a. s., GE Money bank a. s., Fio banku a. s. nebo Českou spořitelnu a. s. Konkrétní nabídkou pojišťoven se bude zabývat kapitola 3 této diplomové práce.

2.6 Zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí

Zákonem č. 38/2004 Sb. o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (dále jen zákon o PZ), který je doplněn prováděcí vyhláškou č. 582/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, se řídí osoby činné v oblasti pojišťovnictví – pojišťovací zprostředkovatelé a samostatní likvidátoři pojistných událostí. Pojištění právní ochrany lze sjednat přímo na pobočce pojišťovny nebo prostřednictvím pojišťovacího zprostředkovatele²⁵ a je na svobodné vůli zájemce o pojištění, jakého zprostředkovatele si zvolí pro sjednání pojištění. Zákon o PZ dělí pojišťovací zprostředkovatele do kategorií:

- vázaný pojišťovací zprostředkovatel,
- podřízený pojišťovací zprostředkovatel,
- výhradní pojišťovací agent,
- pojišťovací agent,
- pojišťovací makléř,
- pojišťovací zprostředkovatel, jehož domovským státem není ČR.

---

²⁵ Pojišťovacím zprostředkovatelem je fyzická nebo právnická osoba, jež za úplatu provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví.

Všichni vyjmenovaní mohou zprostředkovávat pojištění právní ochrany za podmínek stanovených v zákoně o PZ²⁶. Pojišťovací zprostředkovatelé jsou povinni zapsat se do registru zprostředkovatelů, který vede ČNB. Tento registr slouží každému zájemci o pojištění pro zjištění informací o zapsaném zprostředkovateli.

Zákon upravuje také osobu samotného likvidátora pojistných událostí, který uskutečňuje šetření potřebné ke zjištění rozsahu povinností ze sjednaného pojištění uzavřeného s pojišťovnou, jejím jménem a na její účet. Samostatný likvidátor musí být zapsán do registru, který vede ČNB, splňovat podmínky důvěryhodnosti a odborné způsobilosti²⁷. [7]

---

²⁶ Žadatelé o zápis do registru musí doložit doklad o odbornosti, o finančních prostředcích žadatele a o důvěryhodnosti žadatele. Dále je nutné předložit pojistnou smlouvu o uzavřeném pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu své činnosti a úplný výpis z obchodního rejstříku, který nesmí být starší než 3 měsíce.

²⁷ Žadatelé o zápis do registru musí podat písemnou žádost u ČNB, která musí obsahovat identifikační údaje, rozsah provozované činnosti dle odvětví a území, den zahájení činnosti a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno. Dále je k žádosti nutné doložit doklad o dosažené odbornosti a důvěryhodnosti žadatele, pojistnou smlouvu o uzavřeném pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu své činnosti a úplný výpis z obchodního rejstříku, který nesmí být starší než 3 měsíce.

3 Pojištění právní ochrany v ČR

3.1 Historie pojištění právní ochrany a její počátky ve světě a v ČR

První náznaky pojištění právní ochrany se váží už ke středověku, kdy existovaly tzv. ochránářské spolky, které si navzájem nabízely pomoc v případě škody či újmy. Přísahy starých germánských ochránářských spolků se však v žádném případě nepovažovaly za státní záruku či zákonnou ochranu práv jednotlivců v profesi nebo soukromí. Počátkem 19. století zaznamenalo velkou poptávku tzv. „proti-pojištění“ a také vznikaly pojišťovny, které vedly soudní spory či přebíraly část nákladů v neúspěšných sporech za protihodnotu – cenu pojistného. Avšak nejvyšší soud v roce 1824 rozhodl, že se nejednalo ve své podstatě o pojistné smlouvy, ale pouze o smlouvy z obchodní činnosti.

První náznaky skutečného pojištění právní ochrany vznikly ve Francii roku 1897 s cílem ochránit lékaře stíhané za chyby při výkonu své profese. Avšak za datum vzniku skutečného moderního pojištění právní ochrany se považuje rok 1917. Tento rok je spojován s řadou závažných nehod při automobilovém závodě, kde byli zraněni nejen závodníci, ale i diváci. Velké množství zraněných diváků podalo proti pořadatelům závodu, jejich pojistitelům, řadu žalob. Na základě principu „pojištění proti pojistitelům“ vznikla koncepce pojištění právní ochrany. Ještě tentýž rok vznikla ve Francii, v Le Mans, na podnět vedoucího Automobilclub des Westens společnost D.A.S., která nabídla řidičům i závodníkům servis a krytí nákladů plynoucích ze soudních žalob podaných proti nim. D.A.S. se tak stala první pojišťovnou v Evropě nabízející tento specifický druh pojištění. Tajemství úspěšnosti společnosti D.A.S. spočívalo především v průkopnických myšlenkách v oblasti dopravních nehod a také v dalším rozšiřování své činnosti do osobní dopravy. Postupně se pojištění rozšiřovalo jak ve své nabídce, tak v teritoriálním smyslu, do dalších států Evropy. Počátek 90. let 19. století byl dobou změn politických režimů, které se staly impulzem pro rozšíření pojištění právní ochrany do Itálie, Švýcarska, Belgie, Německa, Španělska, Maďarska nebo Estonska. Pojištění se dostalo dokonce i na další kontinenty – do Asie, Afriky i Ameriky. Nejznámějšími pojišťovateli právní ochrany jsou již zmiňovaný specialista D.A.S. a ARAG. Obě tyto společnosti mají řadu dceřiných společností. Dále existují tzv. kompozitní pojišťovny, mezi které řadíme například pojišťovny Allianz, Zürich nebo Generali. Zásadou pojistitelů se pojištění vyvinulo až do dnešní podoby, kdy je ochraňována oblast dopravy, soukromých osob i podnikatelů. Existuje velký rozdíl v řešení pojistných událostí v jednotlivých zemích. Praxe v řešení případů se liší od spolupráce se samostatnými právníky

– externími či interními, až po využívání služeb velkých brokerských firem nebo bank. Avšak cíl je pro všechny totožný – pomoc klientům v dosažení jejich práv. [11]

Česká republika byla první postkomunistickou zemí, kde bylo pojištění právní ochrany zavedeno, jak již bylo zmíněno, stalo se tak roku 1995 prostřednictvím dceřiné společnosti D.A.S. pojišťovny právní ochrany, a.s. D.A.S. je jedinou pojišťovnou svého druhu u nás, jenž pojištění poskytuje v tak rozsáhlém a komplexním měřítku. Pojištění nabízí jako specializovaný pojistný produkt. Po roce 2000 začaly nabízet pojištění právní ochrany i další pojišťovny s neživotními produkty, avšak v menším rozsahu. [20] Také z tohoto důvodu u nás D.A.S. nemá důstojného konkurenta. Česká republika nedosahuje v porovnání s ostatními evropskými státy tak vysokého procenta pojištěných jako například v Německu či Nizozemí, kde je pojištěno až 50 % obyvatel některým z produktů na právní ochranu. Českých pojištěnců je pouze 1,6 %, z toho 1,4 % je pojištěno u společnosti D.A.S., která nabízí svým klientům evropský standard pojištění. [11]

3.2 Druhy pojištění právní ochrany

Pojištění právní ochrany lze rozčlenit do 3 základních kategorií. Nejvíce poptávaným druhem je pojištění právní ochrany motorového vozidla, které mohou využívat jak soukromé, tak podnikatelské subjekty. Dále je nabízeno pojištění právní ochrany rodiny a podnikatelů.

Pojištění lze rozdělit i podrobněji na právní ochranu vlastníka vozidla, právní ochranu řidiče, právní ochranu rodiny, právní ochranu nemovitosti, právní ochranu v případě úrazu, právní ochranu podnikatele a právní ochranu v pracovněprávním vztahu. Součástí každého druhu pojištění jsou i poradenské služby, které jsou poskytovány právníky nebo speciálně vyškolenými odborníky na vzniklé pojistné události. Pojišťovna si tímto krokem zajišťuje zkracování doby a snížení složitosti projednávaných sporů. Lepší vyjednávací pozici má pojistitel vždy v případech, když pojištěný při pojistné události utrpí újmu na zdraví, věcnou či jinou majetkovou škodu.

Pro lepší přehlednost níže uvádím obecný rozsah pojištění právní ochrany, který mají dané druhy pojištění právní ochrany společné, a který bude v každém z nich konkretizován a podrobněji rozveden do minimálně jednoho příkladu z praktického života.

1) Náhrada škody

Pojištěná osoba má oprávněný nárok na náhradu škody od třetí osoby, která nese odpovědnost za vzniklou škodu. Vymáhání škody závisí na druhu pojištění právní ochrany.

2) Trestní a přestupkové právo

Ochrana práv pojištěného je zabezpečena v přestupkovém či trestním řízení na základě podnětu správního orgánu nebo orgánu činném v trestním řízení pouze v případě přestupku nebo činu spáchaném z nedbalosti.

3) Závazkové právo

Rámec závazkového práva chrání pojištěné osoby proti porušení smluvních povinností od třetích osob, se kterými má sjednanou smlouvu.

4) Pojistné právo

V rámci pojistného práva získá pojištěná osoba ochranu ve sporech s ostatními pojistiteli, se kterými má uzavřený jiný druh pojištění.

Pokud lze říci, že sjednané pojištění chrání pojištěné osoby v zahraničí, jsou tím myšleny členské státy Evropské Unie spolu se zeměmi Evropy s výjimkou států bývalého Sovětského svazu nepatřících do Evropské Unie a také Turecko.

3.2.1 Základní druhy pojištění právní ochrany

V České republice pojišťovny jako vhodný doplněk k havarijnímu pojištění a povinnému ručení nejvíce nabízejí pojištění právní ochrany vlastníka vozidla a řidiče. Tato pojištění společně zajistí motoristům komplexní ochranu, která je v dnešní době zvyšující se nehodovosti potřebná.

Pojištění právní ochrany vlastníka vozidla a řidiče

Pojištění právní ochrany vlastníka vozidla poskytuje pomoc nejen samotnému vlastníkovi, provozovateli, nájemci či držiteli vozidla, ale také všem osobám, které dané vozidlo řídí nebo osobám v něm oprávněně přepravovaným. Právo na ochranu mají tyto osoby pouze v případě vzniku pojistné události jen s vozidlem, které je uvedeno v pojistné smlouvě. Pojištěné vozidlo lze využívat pro soukromé účely i v rámci podnikatelské činnosti. Důležitost pojištění závisí na intenzitě používání vozidla. Nejčastěji je sjednáváno starostlivými otci s cílem zvýšit pocit zabezpečení rodiny nebo dopravními firmami v rámci jejich podnikatelské činnosti.

Rozsah pojištění právní ochrany vlastníka vozidla:

- náhrada škody za způsobenou újmu na zdraví, vozidle nebo v podobě ušlé mzdy či zisku,
- nedbalostní trestní a přestupkové právo častokrát využívané při zastupování řidiče po autonehodě,

- zastupování v případech odebrání a následného vrácení řidičského nebo technického průkazu,
- spory závazkově-právní povahy, tedy při reklamaci opraveného vozidla nebo ve vztahu k leasingové společnosti,
- spory plynoucí z pojistného práva o výši pojistného plnění z havarijního pojištění po dopravní nehodě. [35, 36, 67]

Pojištění právní ochrany řidiče je určeno pro osoby řídící vlastní, pronajaté, služební, půjčené či jiné cizí vozidlo. Předmětem pojistné smlouvy je ochrana a prosazování práv pojištěné osoby, která souvisí s řízením vozidla. Pojištění je využíváno zejména řidiči dopravních firem nebo řidiči na služebních cestách. Poskytovanou právní ochranu lze využít i v zahraničí. Z tohoto důvodu je pojištění hojně využíváno řidiči podniků provozujících mezinárodní dopravu.

Rozsah pojištění právní ochrany řidiče:

- náhrada škody v podobě odškodnění úrazu, bolestného nebo jiné majetkové újmy ve formě ušlého zisku nebo mzdy,
- nedbalostní trestní a přestupková ochrana především u řidičů, kteří zavinili dopravní nehodu nebo byli obviněni z přestupku,
- zastupování v případech odebrání a následného vrácení řidičského průkazu,
- zastupování ve sporech vůči ostatním pojistitelům, u kterých má pojištěný sjednané pojištění, např. úrazové, které chce uplatnit po dopravní nehodě. [32, 33, 65, 67]

Výluky pro pojištění právní ochrany vlastníka vozidla a řidiče

Pojištění právní ochrany vlastníka vozidla a řidiče se nevztahuje na případy, které se udály při řízení vozidla bez platného technického či řidičského osvědčení, pod vlivem psychotropních a návykových látek, při aktivní účasti na motoristických závodech včetně tréninků, v celním a daňovém řízení nebo při uplatňování nároků na náhradu škody u přepravovaného nákladu podnikatele. V posledním případě lze u pojištění vlastníka vozidla sjednat rozšířené pojištění, které by tento případ taktéž zahrnulo do ochrany. Výjimky jsou u obou druhů pojištění totožné, avšak u pojištění právní ochrany řidiče se pojištění vztahuje jen na osobu řidiče, nikoli na vozidlo. [32, 33, 35, 36, 67]

Pojištění právní ochrany rodiny

Pojištění právní ochrany rodiny chrání pojistníka – osobu, která uzavřela pojistnou smlouvu. Dále se pojištění může vztahovat na manžela/manželku, druha/družku, děti pojistníka a svobodné osoby žijící ve společné domácnosti s pojistníkem do dovršení věku stanoveného v pojistné smlouvě, kteří nevykonávají pravidelnou výdělečnou činnost. Ochrana je zajišťována výhradně pro nevýdělečnou činnost spojenou s běžným životem členů rodiny. Ti jsou chráněni v situacích, kdy vystupují jako chodci, cyklisté, cestující ve veřejných dopravních prostředcích, amatérští sportovci, rekreanti, chovatelé domácích zvířat, členové neziskových organizací či spotřebitelé. Pojištění je taktéž spojováno s problémy vztahujícími se k movitým věcem pojištěných osob, např. zařízením domácnosti, ošacení členů rodiny, sportovním potřebám, vybavení chalupy, garáže nebo věcem potřebným ke studiu. Ochrana je poskytována v zahraničí s výjimkou sporů v závazkově-právní oblasti souvisejícími s leasingem, smlouvou o dílo nebo nákupem věcí určenými pro domácnost. U těchto oblastí musí být splněna podmínka pravomoci českých soudů, což vyplývá z místa sídla společnosti na území České republiky.

Rozsah pojištění právní ochrany rodiny:

- náhrada škody spojená s úrazem, poškozením nebo odcizením movitých věcí,
- nedbalostní trestní a přestupkové právo poskytující ochranu práv pojištěnému v roli chodce nebo cyklisty, stane-li se účastníkem nehody, v roli majitele psa nebo střelné zbraně v případě ohrožení jiných osob z nedbalosti,
- ochrana závazkového práva je uplatňována například při reklamách spotřebiče do domácnosti, cestovního zájezdu, který byl poskytnut v rozporu se smlouvou uzavřenou s cestovní kanceláří nebo také při sporech s čistírnou oblečení, která zničila kabát,
- ochrana pojistného práva je uplatňována zejména u sporů v majetkovém, úrazovém nebo odpovědnostním pojištění, kde nejčastějším sporem mezi stranami bývá spor o výši pojistného plnění,
- ochrana vlastnického práva v sobě zahrnuje ochranu pojištěné osoby před zásahem třetí osoby do jejího vlastnického práva, např. neoprávněné zabránění či zabavení movité věci,
- právní ochrana oblasti sociálního zabezpečení je poskytována v podobě poradenství v případech, kdy mohou být narušeny oprávněné zájmy pojištěné osoby ve správním řízení, které zahájil příslušný úřad nebo zdravotní pojišťovna se sídlem v České republice.

Výluky pro pojištění právní ochrany rodiny

Právní ochrana rodiny se nevztahuje na případné spory pojištěných osob souvisejícími s výdělečnou činností spojenou s vlastnictvím, provozem nebo řízením motorových vozidel, nákupem a prodejem cenných papírů, bankovními vklady, právními vztahy ve společnostech, sdruženích a spolcích, oblastí osobnostní ochrany, rodinným, dědickým, pracovním a finančním právem, právem sociálního zabezpečení, oblastí duševního vlastnictví či nekalou soutěží. [30, 31, 66]

Pojištění právní ochrany nemovitosti

Pojištění právní ochrany nemovitosti je určeno pro vlastníky a nájemce nemovitosti²⁸ určené k soukromému nevýdělečnému účelu. Sjednává se samostatně, ale velmi často bývá uzavíráno též spolu s pojištěním právní ochrany rodiny. Pojištěnou osobou může být pojistník, manžel/manželka, druh/družka, děti pojistníka a osoby do věku stanoveného v pojistné smlouvě neprovozující samostatně výdělečnou činnost, kteří žijí ve společné domácnosti s pojistníkem, vlastník či nájemce pojišťované nemovitosti a další osoby, které uzavřou s pojistitelem pojistnou smlouvu. I když bylo výše uvedeno, že pojištění lze sjednat pouze na nemovitost používanou k soukromým účelům, lze pojistit i nemovitost, kde pojistník podniká. Například za předpokladu souběžného sjednání pojištění právní ochrany podnikatele u stejné pojišťovny. Pojištění je doporučováno zejména osobám, které mají konfliktní sousedy nebo v případech, kdy nájemci bytu nemají dobré vztahy se svým domovníkem. Lze připojistit nemovitost ve vlastnictví více osob, o větší podlahové ploše, s větší zahradou i uživatele pojištěné nemovitosti, ovšem za podmínek stanovených v pojistné smlouvě.

Rozsah pojištění právní ochrany nemovitosti:

- náhrady škody, např. poškození nemovitosti způsobené nárazem osobního automobilu nebo spadnutí sousedova stromu či vyplavení nemovitosti,
- nedbalostní trestní a přestupkové právo, kdy se uvolní střešní krytina na střeše nemovitosti a zraní kolemjdoucího chodce,
- závazkové právo u reklamací oprav na nemovitosti,
- pojistné právo při konfliktech o výši pojistného plnění po požáru nebo po vyplavení nemovitosti, při rozepři s pojistitelem, u něhož má pojištěný sjednáno pojištění odpovědnosti k nemovitosti,

---

²⁸ Nemovitostí se rozumí zkolaudovaná stavba, byt, bytová jednotka, chata, rodinný domek nebo garáž.

- vlastnické právo při problémech s neoprávněným zásahem třetí osoby do nemovitosti pojištěného,
- nájemní právo, kam patří např. konflikt o výši nájemného²⁹, neoprávněná výpověď z nájmu, odmítnutí majitele opravit nefunkční zařízení v pronajaté nemovitosti,
- sousedské právo při řešení problémů spojených s nadměrným hlukem z blízkého stravovacího zařízení nebo vniknutí sousedova psa na pozemek pojištěného,
- správní řízení při narušení oprávněných zájmů pojištěného v souvislosti se zahájením správního řízení katastrálního nebo obecního úřadu se sídlem v České republice.

Výluky pro pojištění právní ochrany nemovitosti

Výlukami v pojištění jsou spory, které souvisí s výdělečnou činností pojištěných osob, právními vztahy ve společnostech, sdruženích, družstvech, spolcích, společenstvích vlastníků. Dále se pojištění nevztahuje na oblast ochrany osobnosti, rodinného, dědického, pracovního, finančního práva, práva sociálního zabezpečení, duševního vlastnictví nebo nekalé soutěže. [29, 40, 66]

Pojištění právní ochrany v případě úrazu

Výčet osob, které si sjednávají pojištění, je shodný s variantou pojištění právní ochrany nemovitosti. Právní ochrana je poskytnuta při úrazu pojištěné soukromé osoby i osoby samostatně výdělečně činné v souvislosti s pracovní činností i podnikáním. Pojištění je využíváno převážně rodinami, které si chtějí zajistit právní ochranu pro případ náhlého úrazu, který může podstatným způsobem změnit nejen život zraněného, ale i chod celé rodiny. Lze ho sjednat samostatně nebo ve formě připojištění k jinému druhu pojištění právní ochrany.

Rozsah pojištění právní ochrany při úrazu:

- oprávněný nárok na náhradu škody za úraz způsobený třetí osobou, za škody na věcech, které měl pojištěný při vzniku úrazu u sebe, na sobě nebo i jinou majetkovou škodu (kupř. zaměstnavatel při pracovním úrazu zaměstnance nebo majitel nemovitosti, kde se stane úraz),
- pojistné právo, kde hrozí konflikty o výši pojistného plnění z životního pojištění, průtahy spojené s výplatou pojistného plnění nebo odmítnutí vyplatit pojistné plnění z úrazového pojištění.

---

²⁹ Jeho neoprávněné navýšení.

Výluky pro pojištění právní ochrany při úrazu

Pojištění vylučuje právní ochranu u sporů z aktivní účasti pojištěného na sportovních závodech, soutěžích a nemoci z povolání. Nelze jej využít při sporech mezi jednotlivými členy pojištěné rodiny a při uplatňování náhrady škody v pracovněprávních sporech řešených soudem mimo ČR. [34, 51, 66]

Pojištění právní ochrany podnikatele

Pojistit si své právní zájmy mohou nejen zákazníci - spotřebitelé, ale i poskytovatelé zboží a služeb – malí a střední podnikatelé provozující svoji činnost na území České republiky. Do nabídky pojištění právní ochrany patří také zastupování opačné strany obchodu. Pojištěným může být:

- **podnikatel** ³⁰, který si sjednal s pojistitelem pojistnou smlouvu a
- **fyzická osoba** zaměstnaná u pojistníka, avšak pouze v čase pracovní doby a při výkonu pracovní činnosti pro pojistníka a také osoby spolupracující s pojištěným.

Pojištění právní ochrany podnikatelů se odlišuje od ostatních druhů pojištění právní ochrany, protože se posuzuje pojistitelnost konkrétního podnikatelského subjektu nejčastěji podle vykonávané podnikatelské činnosti, počtu zaměstnaných osob či podlahové plochy pojištěné nemovitosti.

Rozsah pojištění právní ochrany podnikatele:

- občanskoprávní nároky pojištěného podnikatele spojené s vymáháním náhrady škody od pachatele, který se vloupal do jeho provozovny,
- pracovněprávní nároky pojistníka na náhradu škody od vlastních zaměstnanců, kdy podnikatel získá pomoc při vymáhání náhrady škody, zničí-li zaměstnanec pracovní stroj z nedbalosti,
- nedbalostní trestní a přestupkové právo, které zajišťuje právní zastupování např. při úniku chemické látky do řeky, jejímž důsledkem je znečištění životního prostředí z nedbalosti,
- řešení pracovněprávních sporů se zaměstnanci, kupř. při rozvazování pracovního poměru,
- spory pojištěného podnikatele spojené s komerčním pojištěním o výši pojistného plnění, kupř. po vykradení jeho provozovny,
- spory pojištěného podnikatele vzniklé neoprávněným zásahem třetí osoby do vlastnických nebo jiných práv k movitým věcem,

---

³⁰ Podnikatele definuje zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník § 2, odst. 2.

- spory pojištěného podnikatele zapříčiněné neoprávněným zásahem třetí osoby do vlastnických nebo jiných věcných práv k nemovitosti i spory týkající se nájemních a podnájemních smluv,
- závazkově-právní nároky spojené s vymáháním pohledávek, nezaplacením faktur podle výše hodnoty sporu dané v pojistné smlouvě.

Pojištění právní ochrany podnikatelů nelze využít u sporů:

- mezi dvěma osobami pojištěnými pojistnou smlouvou o pojištění právní ochrany u jednoho pojistitele, s výjimkou obhajoby práv pojistníka proti spolupojištěným osobám,
- souvisejících s vypořádáním záležitostí spojených se spoluvlastnictvím k movitým a nemovitým věcem,
- vzniklých pojištěné osobě jako vlastníkově, řidiči, provozovateli nebo držiteli motorového vozidla,
- vztahujících se k právním zájmům pojištěných osob ve společnostech, družstvech, sdruženích, spolcích, nadacích a fondech,
- spojených s ochranou osobnosti, diskriminací zaměstnance, závazkového, rodinného, dědického, finančního a celního práva, duševního vlastnictví a nekalé soutěže, práva sociálního zabezpečení a sociálního zdravotního pojištění.

Pojištění taktéž nezahrnuje právní zájmy pojištěného související s válečnými událostmi, vnitrostátními nepokoji, stávkami či nukleárními hrozbami, spory mezi pojistitelem a pojišťovnou, s uplatňováním nároků převedených nebo uplatňovaných jménem pojištěného pro jinou osobu, s právním zastupováním sporů o náhradu škody pro jinou osobu vůči pojištěnému nebo s událostmi vzniklými před začátkem pojistného vztahu. [42, 62]

Pojištění právní ochrany zaměstnance

Pojištění se týká událostí, které pojištěnému vzniknou pouze jako zaměstnanci při plnění úkonů v rámci pracovněprávních vztahů, mezi něž patří i služební poměr. Všeobecně řečeno, hlavním smyslem pojištění právní ochrany zaměstnance je zajistit posouzení situace a uplatnit veškeré oprávněné nároky zaměstnance vůči zaměstnavateli. Ochrana zaměstnance se vyznačuje speciální vlastností, zaměstnavatel o sjednaném pojištění nemusí být informován. Naproti tomu odborové organizaci, pokud je zaměstnanec jejím členem, je pojištění všeobecně známo. Právní ochranu lze použít pouze v případech nezbytně nutných. I proto je obvyklé využití tohoto pojištění např. ze strany manažerů.

Důležitost pojištění závisí na rizikovosti a zodpovědnosti profese pojištěné osoby. Rizikovými jsou pokrývači, elektrikáři, horníci, zedníci nebo kominíci, u nichž hrozí pracovní úrazy a potíže s jejich odškodňováním. Zodpovědnějším profesím, mezi které se řadí lékaři, řidiči nebo obsluhy chemických provozů, hrozí obvinění z nedbalostního trestného činu nebo přestupku. U důslednějšího zaměstnavatele může dojít ke sporům ohledně dodržování Zákoníku práce.

Rozsah pojištění právní ochrany zaměstnance:

- komplikace související s odškodněním pracovního úrazu či odcizením osobní věci,
- obhajoba v nedbalostním trestním nebo přestupkovém řízení souvisejícím s výkonem povolání,
- právní zastoupení při nedodržení zákoníku práce ze strany zaměstnavatele v podobě porušení pracovní smlouvy, v rozepři o výši odstupného, kvůli nevyplacené mzdě či podání neoprávněné výpovědi,
- pojistné právo, jestliže má zaměstnanec sjednané pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu práce nebo úrazové pojištění.

Výluky pro pojištění právní ochrany zaměstnance

Pojištění nechrání zaměstnance před diskriminací a spory souvisejícími s řízením vozidla při výkonu práce. Z tohoto důvodu některé pojišťovny vytváří výhodné balíčky a spojují tyto výkony práce do jednoho pojištění. [43, 66]

3.2.2 Specifické druhy pojištění právní ochrany

V nabídce D.A.S., specialisty na pojištění právní ochrany, se začínají objevovat nové druhy pojištění zaměřené na konkrétní rizikovou profesi či konkrétní zařízení – jedná se například o pojištění právní ochrany myslivce, sportovce, lékaře, ale také školského zařízení, nebo lékárny.

Nyní bude stručně nastíněna hlavní ochrana jednotlivých druhů speciálních pojištění.

Pojištění právní ochrany pro myslivce

Poskytnutá ochrana je určena pro myslivce uvedeného v pojistné smlouvě. Konkrétně poskytuje ochranu myslivci, který nesprávně zajistil svoji střelnou zbraň a z nedbalosti vystřelil na kolemjdoucí osobu. Zabezpečuje obhajobu při problémech s pojišťovnou, kde má

pojištěný myslivec sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu své myslivosti. Hájí myslivce při neoprávněném zabrání movitého majetku, který myslivec užívá při své myslivecké činnosti. Právně zastupuje myslivce při sporech o odebrání loveckého lístku nebo zbrojního průkazu za porušení zákona o zbraních a střelivu a další. [61]

Pojištění právní ochrany pro sportovce

Pojištění se vztahuje na osobu uvedenou v pojistné smlouvě, na výkon jejich sportovních činností. Pojistitel zajišťuje prosazování právních zájmů u disciplinárního řízení dozorového orgánu nad sportovní činností a zastupuje sportovce při nedbalém porušení stanov sportovního klubu nebo nařízených pravidel soutěže. Hájí sportovce při sporech s pojišťovnou, u níž má sjednáno úrazové nebo odpovědnostní pojištění. Vymáhá za sportovce náhradu škody při utrpění škody na zdraví, věci nebo jiném majetku a také pracovněprávní nároky na náhradu škody při odškodnění způsobeného úrazu. Také jedná v situacích, kdy sportovec z nedbalosti způsobí zdravotní újmu jinému sportovci při své sportovní činnosti a další. [64]

Pojištění právní ochrany pro soukromé lékaře, lékařské praxe a lékárny

Pojištění je speciálně určeno pro soukromé lékaře, lékařské praxe a lékárny. Pojistníkem je osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu. Dále mohou být pojištěny osoby v pracovněprávním vztahu a osoby spolupracující s pojistníkem, avšak pouze v pracovní době a při výkonu svých pracovních povinností. Pojištěným může být i člen statutárního orgánu a prokurista pověřený pojistníkem. Výše pojistného pro pojištěné osoby vykonávající soukromou praxi a nestátní zdravotnického zařízení se odvíjí od počtu zaměstnaných osob, velikosti podlahové plochy pojištěné nemovitosti a druhu uzavřeného připojištění. Pojištění garantuje zastupování práv lékaře při obvinění z nedbalostního zabití svého pacienta nebo nesprávného zacházení s biologickým odpadem a následným ohrožením zdraví osob. Pojistitel pomáhá zajistit náhradu škod způsobených např. rozzuřeným pacientem, který zničil vybavení ordinace nebo náhradu škod od zaměstnance, který z nedbalosti zničil zdravotní vybavení ordinace. Zabezpečeny jsou i spory týkající se vlastnického práva k movitému a nemovitému majetku včetně nájemních a podnájemních smluv. Patří sem i ochrana závazkových vztahů, kdy pojistník např. reklamuje nové vybavení ordinace nebo vede spor se zdravotní pojišťovnou ohledně dlužných plateb ze zdravotního pojištění. [63]

Pojištění právní ochrany pro vzdělávací a výchovná zařízení

Pojištění je vhodné pro všechna školská zařízení určená pro vzdělávání a výchovu dětí a mládeže – jesle, mateřské školky, základní, střední, vyšší a vysoké školy, výchovné ústavy, jazykové školy, školky a další. Sjednat si jej může podnikatelský i nepodnikatelský subjekt. Pojistníkem je osoba, která si sjednala pojistnou smlouvu s pojišťovnou, zejména ředitel školy. Do pojištění se zahrnují i zaměstnanci školy, mezi které patří učitelé, kuchařky, uklízečky nebo školníci. Pojištění zahrnuje vymáhání náhrady škody, které zapříčinil student školy, ať už úmyslně nebo neúmyslně. Zabezpečuje právní pomoc při vymáhání škody od zaměstnance, který neúmyslně poškodil či zničil majetek školského nebo vzdělávacího zařízení. Brání učitele, u kterého ve vyučovací hodině došlo k těžkému zranění studenta. Chrání pojistníka při sporech týkajících se rozvázání pracovního poměru s učitelem nebo jiným zaměstnancem školy. Pojistník je také zastoupen při sporech s komerční pojišťovnou. Zejména se jedná o konflikty týkající se výše pojistného plnění při krádeži vybavení školského nebo vzdělávacího zařízení a spory s pojišťovnou, kde má zařízení uzavřené pojištění odpovědnosti. [68]

3.3 Pojišťovny nabízející pojištění na českém pojistném trhu

Pojištění právní ochrany nabízí několik pojišťoven na českém trhu. Jak už bylo zmíněno, jedinou pojišťovnou, která nabízí pojištění právní ochrany v plném rozsahu a snaží se přizpůsobovat a rozšiřovat svoji nabídku dle potřeb pojistitelů, je D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a. s. Nicméně existují i další pojišťovny, které nabízejí vybrané druhy pojištění právní ochrany ve formě samostatného pojištění nebo jako připojištění k jinému neživotnímu pojištění. Jejich nabídku je také třeba zmínit a představit ji. Mezi ně patří pojišťovna Kooperativa, Generali pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna, UNIQA pojišťovna, nebo AXA ASSISTENCE CZ. Banky, které nabízejí pojištění právní ochrany od vybraných pojišťoven k osobním účtům nebo platebním kartám jsou ČSOB, Fio banka, Česká spořitelna a GE Money bank. V dalším výkladu práce představím jednotlivé pojišťovny s uvedením pojistných produktů, které v rámci pojištění právní ochrany nabízejí a v závěru provedu jejich porovnání.

3.3.1 D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a. s.

D.A.S. je jedinou specializovanou pojišťovnou právní ochrany svého druhu v České republice. Jedná se o dceřinou společnost, která patří ke skupině D.A.S. International, členem

kapitálově silného pojišťovacího koncernu v Evropě - ERGO Versicherungsgruppe. Skupina D.A.S. má více než 10 milionů klientů v 16 evropských zemích, kde působí jako největší specialista pojištění právní ochrany. V letech 2002 – 2008 byla D.A.S. oceněna v anketě „Pojišťovna roku“ v kategorii specializovaný pojistitel a v dalších letech i v anketě „Zlatá koruna“, kde se vždy umístila na předních příčkách. Pojišťovna spolupracuje s nejlepšími advokátními kancelářemi a renomovanými pojišťovacími makléři po celé České republice. Ke zvýšení povědomí nejen o pojišťovně D.A.S., ale zejména o pojištění právní ochrany, přispěli krátké reportáže v pořadech Rady ptáka Loskutáka a Občanské Judo vysílané televizí Nova. Reportáže byly odvysílány v roce 2011 a vysvětlovaly, jak pojištění právní ochrany funguje v praktickém životě, při reklamování zboží a reklamování přes internet, v sousedských sporech, u nájemního práva, při exekuci, u pracovních úrazů, při dopravních nehodách, u odpovědnosti majitelů chodníků nebo při návratu z mateřské dovolené do práce. Všechna videa jsou volně dostupná na video-portálu Youtube.cz, kde je zájemci mohou kdykoliv shlédnout. Pojišťovna D.A.S. dále hojně využívá reklamy v rozhlase. [20]

V roce 2009 pojišťovna D.A.S. uzavřela strategické partnerství s pojišťovnou UNIQA založené na vzájemné nabídce svých produktů. Pojišťovna UNIQA nabízí svým klientům pojištění právní ochrany vozidel a řidičů výměnou za nabízení povinného ručení nebo havarijního pojištění klientům pojišťovnou D.A.S. Cílem této spolupráce je spojit oba kvalitní produkty těchto pojišťoven a nabídnout komplexní ochranu majitelům motorových vozidel. Pojišťovna spolupracuje také s dalšími pojišťovnami, tato spolupráce je však založena již jen na jednostranné nabídce pojištění právní ochrany jejich klientům. [50]

ČSOB nabízí pojištění právní ochrany řidiče motorového vozidla automaticky držitelům platebních karet Visa Gold, MasterCard Gold, Visa Business a MasterCard Business. Lze ho sjednat i samostatně k platebním kartám pro podnikatele. Platnost pojištění je stejná jako platnost karty a zánik je dán zánikem platnosti karty. [19]

GE Money Bank nabízí pojištění jako doplňkovou službu ke svým debetním kartám na základě Skupinové pojistné smlouvy o pojištění právní ochrany rodiny a nemovitosti. Kromě držitelů karet se pojištění vztahuje i na jejich manžela/manželku, druha/družku, partnera/partnerku a svobodné děti do věku 26 let žijící ve společné domácnosti, pokud nevykonávají pravidelnou výdělečnou činnost a pomocné síly v rámci výkonu pracovních činností v domácnosti držitele karty. Pojištění právní ochrany vzniká od 0:00 hodin kalendářního dne, který následuje po dni sjednání pojištění. Tento postup platí i u klienta, který již platební kartu vlastní. [46]

Fio banka nabízí zdarma pojištění právní ochrany řidičů držitelům platební karet MasterCard Gold PayPass. Za úplatu nabízí možnost jeho sjednání držitelům platebních karet MasterCard Debit PayPass, MasterCard Business PayPass, MasterCard Standard PayPass a Maestro. [22] Banka poskytuje pojištění ve variantě A a B. Varianta A zajišťuje právní ochranu v občanskoprávních nárocích na náhradu škody a v trestním právu. Varianta B navyšuje první variantu o obhajobu při odebrání řidičského nebo technického průkazu a o pojistné práv. [37] Samotná pojišťovna D.A.S. nabízí pojištění právní ochrany rodiny, nemovitosti, pro zaměstnance, při úrazu, vlastníka vozidla, řidiče, podnikatele, soukromého lékaře, lékařské praxe, lékárny, myslivce, vzdělávacích a výchovných zařízení a pro sportovce. Také nabízí zvýhodněné balíčky rodina standard, rodina moto, rodina maxi a řidič profi, kdy poskytuje kumulovaně více druhů pojištění právní ochrany. Balíček rodina standard obsahuje pojištění pro rodinu a zaměstnance. Balíček rodina moto se skládá z pojištění rodiny, vozidla a řidiče. Balíček rodina maxi zahrnuje pojištění rodiny, nemovitosti, zaměstnance, vozidla, řidiče a úrazu. Poslední nabízený balíček řidič profi zabezpečuje pojištění řidiče a zaměstnance. Dále sjednává online pojištění právní ochrany pro cesty a pobyt. Online si může potenciální klient sjednat schůzku se zástupcem pojišťovny. Limit pojistného plnění u všech smluv pojištění právní ochrany u D.A.S. je stanoven až do výše 500 000 Kč na jeden pojistný případ. Velmi podstatnou službou, kterou poskytuje D.A.S. pojišťovna právní ochrany je poradenská činnost s právníkem na telefonu 24 hodin denně a 365 dní v roce. Ten okamžitě vyhodnotí danou situaci a poradí klientovi, jak se co nejlépe zachovat. Pro své klienty vydává pojišťovna dvakrát do roka tištěný magazín, který se zaměřuje na užitečné rady pro pojištěnce, odpovídá na jejich dotazy a informuje o užitečných novinkách v legislativě. [26]

3.3.2 Kooperativa pojišťovna, a. s.

I druhá největší pojišťovna na tuzemském trhu, člen skupiny Vienna Insurance Group (VIG), nabízí pojištění právní ochrany ve dvou variantách. [25] První varianta s názvem „RODINA“ se vztahuje na pojištění právní ochrany movitých věcí, nemovitostí a běžných občanských sporů. Limit pojistného plnění je stanoven do výše 100 000 Kč. Druhá varianta „RODINA - AUTO - ŘIDIČ“ zahrnuje mimo ochranu uvedenou v předchozím případě i pojištění vlastníka, provozovatele, nájemce nebo řidiče osobního motorového vozidla, řidiče osobního motorového vozidla při plnění pracovních úkolů v pracovněprávním vztahu a vozidla využívaného pro podnikatelské účely. Limit pojistného plnění je stanoven do výše 500 000 Kč. Pojištěnými osobami je pojištěný, dále manžel/manželka, druh/družka i

nezaopatřené dítě pojištěné osoby žijící se společně domácnosti v době pojistné události. Pojištění garantuje nonstop právní poradenství. Odborníci na telefonu poradí s výkladem tuzemských právních předpisů a zkonzultují řešení konkrétní pojistné situace. [57] Další varianta pojištění nabízená Kooperativou je pojištění právní ochrany, „Dopravní nehoda“, kdy je možné pojistit vlastníka, provozovatele, držitele, nájemce nebo řidiče osobního nebo užitkového motorového vozidla, jehož registrační značka nebo VIN [52] jsou uvedeny v pojistné smlouvě. Tato varianta je poskytována formou dodatkového pojištění k pojištění vozidel. [55]

Kooperativa spolupracuje s Českou spořitelnou, která nabízí pojištění právní ochrany jako volitelnou část ke svému osobnímu účtu. Pojištění je sjednáváno na základě rámcové pojistné smlouvy uzavřené s Kooperativou. Vztahuje se na majitele osobního účtu, jeho manžela/manželku, partnera/partnerku, druhu/družku a nezaopatřené děti do věku 18 let žijící ve společné domácnosti s majitelem účtu. [18] Česká spořitelna nabízí několik úrovní pojištění právní ochrany. Pojištění dělí na právní poradenství pro zakoupené movité věci (A) a právní poradenství pro zakoupené movité a nemovité věci nebo služby (A+). Pojistitel podá pojištěnému pouze radu, jak v konkrétní situaci postupovat. Dalšími možnostmi pojištění je komplexní právní ochrana pro zakoupené zboží (B) a komplexní právní ochrana pro zakoupené zboží, nemovité věci nebo služby (B+). Pojistitel poskytne pojištěnému nejen radu, ale i zabezpečí prosazení zákonných zájmů pojištěného. V rámci úrovní B a B+ je stanoven pojistný limit ve výši 500 000 Kč, avšak pokud se jedná o právní spor týkající se nemovité věci nebo motorového vozidla je limit plnění stanoven do výše 100 000 Kč. [45]

3.3.3 Česká podnikatelská pojišťovna, a. s.

Třetí největší poskytovatel povinného ručení v České republice, člen pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group (VIG), [16] sjednává pojištění právní ochrany od 1. června 2010. [15] Dle všeobecných pojistných podmínek je pojištění poskytováno v základním i rozšířeném rozsahu. Kromě základního rozsahu, kam patří občanskoprávní nároky na náhradu škody, vlastnictví movitých věcí, trestní, přestupkové a pojistné právo, se do rozšířeného rozsahu řadí pracovněprávní spory a náhrady škody, vlastnictví nemovitosti a nájemní právo. Limit pojistného plnění je stanoven do výše 300 000 Kč. Poradenství pro klienty je zajištěno prostřednictvím call-centra Global Assistance 24 hodin denně, 365 dní v roce. [56]

3.3.4 Generali pojišťovna, a. s.

Univerzální pojišťovna Generali patřící do nadnárodního holdingu Generali PPF se zaměřuje pouze na nabídku pojištění právní ochrany vlastníka a řidiče motorového vozidla. [23] U vlastníka vozidla je pojištěnou osobou vlastník, provozovatel, držitel a řidič vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. U řidiče je pojištěným pouze osoba uvedená v pojistné smlouvě. Limit pojistného plnění je garantován do výše 200 000 Kč a dále je zajištěna úhrada kaucí s cílem znemožnění vyšetřovací vazby pojištěného do výše 100 000 Kč v podobě bezúročné půjčky. [38]

3.3.5 Pojišťovna AXA ASSISTENCE CZ, s. r. o.

Pojišťovna AXA ASSISTENCE je členem jedné z největších pojišťovacích skupin AXA Group. Pojištění právní ochrany je součástí nabídky nazvané „Pojištění právní asistence“. Dále tato služba zajišťuje informační pomoc a právní asistenci. Pojištění právní asistence je možné sjednat u pojištění cestovního, vozidla i řidiče, domácnosti a rodiny. Asistenční středisko určené k poradenství je pojištěnému k dispozici 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. [14]

Cestovní pojištění má v nabídce dva produkty, které nabízí pojištění právní asistence. Limit pojistného plnění je stanoven na 10 000 Kč a 300 000 Kč. Pojištění právní asistence motorového vozidla je poskytováno jak v České republice, tak i v zahraničí. Je vhodné pro motoristy a společnosti vlastníci vozový park. Limit pojistného plnění je stanoven dle produktu na 100 000 Kč a 500 000 Kč. Pojištění právní asistence řidiče je určeno pro řidiče soukromého i služebního vozidla na cestách v České republice i v zahraničí. Ať už si pojištěný zvolí variantu určenou pro Českou republiku nebo zahraničí, pojistní limit je stanoven do výše 500 000 Kč. Zahraničím se míní jiný členský stát Evropské Unie nebo jiný stát náležící do Evropského hospodářského prostoru s výjimkou ČR a SR, Černé Hory, Makedonie, Chorvatska, Srbska a Turecka. Dále pojišťovna nabízí „pojištění právní asistence domácnosti“ pro každodenní rizika spojená s jejím chodem, spolu s asistenční službou řešící okamžité technické problémy a podporou při onemocněních a úrazech. Posledním nabízeným pojištěním je „právní asistence rodiny“, která obsahuje právní pomoc při sporech v domácnosti a spory týkající se řidiče motorového vozidla. U posledních dvou zmíněných pojištění je limit pojistného plnění stanoven dle druhu produktu do 100 000 Kč a 500 000 Kč. [53]

3.3.6 Komerční pojišťovna, a. s.

Poslední uvedená pojišťovna nenabízí pojištění právní ochrany jako samostatný produkt, nýbrž jako součást cestovního pojištění, které lze domluvit i jako online službu [24]. Právní ochrana se řadí do nadstandardních asistenčních služeb pojišťovny. Limit pojistného plnění pro právní pomoc léčebných výloh při cestách do zahraničí je stanoven do výše 25 000 Kč. [27]

3.3.7 Česká pojišťovna, a. s.

Pojištění právní ochrany je Českou Pojišťovnou nabízenou pouze v podobě připojištění k cestovnímu pojištění, které lze sjednat i online. [17] Pojišťovna pomáhá, podporuje a radí pojištěnému v trestním či správním řízení po dopravní nehodě, u nároků na náhradu škody a sporů ze spotřebitelských vztahů s lokálními poskytovateli služeb. V praxi se ochrana uplatňuje především při ztrátě či krádeži dokladů, jednání s místními institucemi a úřady nebo zařizování pojistné události mimosoudní i soudní cestou. Limit pojistného plnění pro pojistnou událost, která se přihodila jednomu pojištěnému z jedné pojistné smlouvy, je stanoven do výše 200 000 Kč. Konkrétní výše pojistného plnění je stanovena v pojistné smlouvě a odvíjí se od délky pojištění a rizika vzniku pojistné události. Právní ochrana je poskytována ke krátkodobému i dlouhodobému cestovnímu pojištění. [54]

3.4 Shrnutí rozdílů u pojišťoven právní ochrany

Tabulka 3. 1 rekapituluje nabídku pojištění právní ochrany, kterou nabízí pojišťovny v České republice.

Druhy pojištění právní ochrany								
Název pojišťovny	Vlastník vozidla	Řidič	Rodina	Nemovitost	Úraz	Zaměstnanec	Podnikatel	Speciální pojištění
D.A.S.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kooperativa	✓	✓	✓					
ČPP								všeobecný rozsah
Generali	✓	✓						
AXA ASSISTENCE	✓	✓	✓					cestovní domácnost
KB								cestovní připojištění
ČP								cestovní připojištění

Tab. 3. 1 Druhy pojištění právní ochrany.

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťoven.

Následující tabulka 3. 2 uvádí rozdíly maximální výše limitu pojistného plnění vyplácené jednotlivými pojišťovnami. U pojišťoven právní ochrany je limit stanoven na období jednoho roku, u pojišťovny D.A.S. na jeden pojistný případ. Právní pomoc u cestovního připojištění má především krátkodobý charakter. Chrání pojistníka po dobu pobytu v zahraničí, avšak nevylučuje se ani dlouhodobost ochrany. Vše záleží na podmínkách stanovených v pojistné smlouvě.

Název pojišťovny	Nejvyšší limit pojistného plnění od pojišťovny
D.A.S	500 000 Kč
Kooperativa	500 000 Kč
ČPP	300 000 Kč
Generalli	200 000 Kč
AXA ASSISTENCE	500 000 Kč
KB	25 000 Kč – cestovní připojištění
ČP	200 000 Kč – cestovní připojištění

Tab. 3. 2 Nejvyšší limity pojistného plnění u jednotlivých pojišťoven právní ochrany.

Zdroj: pojistné podmínky jednotlivých pojišťoven právní ochrany.

Zkoumáním pojistných podmínek jednotlivých pojišťoven byla dále zjištěna odlišnost v pojistné době, pojistném období a okamžiku vzniku pojištění. Tyto odlišnosti jsou shrnuty v tabulce 3. 3. Všechny pojišťovny uzavírají pojištění pouze na dobu neurčitou. Pojistné období je u pojišťoven stanoveno na 1 rok, 12 měsíců nebo jej všeobecné podmínky pojišťoven neuvádějí. Vznik pojištění se u tří pojišťoven vztahuje k prvnímu dni, který následuje po uzavření pojistné smlouvy. Pojišťovna Generali si upravila vznik od 0:00 prvního dne po uzavření pojistné smlouvy a pojišťovna AXA ASSISTENCE také od 0:00 prvního dne, avšak po zaplacení pojistného. Tyto skutečnosti platí, není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak. Může nastat případ, kdy klient zaplatí pojistné hned na místě při sjednávání pojištění. Od tohoto dne, hodiny a minuty je pojištěn, což je zaznamenáno i do pojistné smlouvy.

Pojistná doba, pojistné období a vznik pojištění u pojišťoven právní ochrany			
Název pojišťovny	Pojistná doba	Pojistné období	Vznik pojištění
D.A.S.	doba neurčitá	neuvedeno	první den po uzavření pojistné smlouvy
Kooperativa	doba neurčitá	12 měsíců	první den po uzavření pojistné smlouvy
ČPP	doba neurčitá	1 rok	první den po uzavření pojistné smlouvy
Generali	doba neurčitá	1 rok	od 0:00 prvního dne po uzavření pojistné smlouvy
AXA ASSISTENCE	doba neurčitá	neuvedeno	od 0:00 prvního dne po dni zaplacení pojistného

Tab. 3. 3 Pojistná doba, pojistné období a vznik pojištění u pojišťoven právní ochrany.

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťoven právní ochrany.

3.5 RIAD – mezinárodní asociace pojišťoven právní ochrany

Mezinárodní asociace pojišťoven RIAD (Rencontres Internationales des Assureurs Défense) byla založena roku 1969 v Římě jako nezávislá organizace 8 evropských států prosazující zájmy odborníků na právní ochranu. V současné době RIAD se sídlem v Bruselu zastupuje více než 60 institucí ze 17 evropských zemí, Kanady, Jižní Ameriky, JAR a Austrálie. Členové RIADu poskytují odborné služby v oblasti pojištění právní ochrany, především právní poradenství, zastupování pojištěných u soudu i mimo něj a úhradu soudních nákladů. Příjmy RIADu z pojistného činí ročně více než 2, 65 miliardy eur. [47]

Tato celosvětová asociace pořádá každé 2 roky velkou mezinárodní konferenci pro zástupce pojišťoven právní ochrany, odborníky, akademiky politiky i právníky. Jsou zde projednávána aktuální témata z oblasti práva, pojišťovnictví a služeb³¹.

3.6 Postavení pojištění právní ochrany na trhu s neživotním pojištěním

Mezinárodní asociace pojišťoven právní ochrany (RIAD) pořádá nejen tematicky laděné kongresy, ale vydává nejrůznější brožury, zprávy a studie. Poslední publikaci vydala v lednu roku 2012, s názvem Pojištění právní ochrany v Evropě. Dle zveřejněných výsledků v této publikaci mělo v roce 2009 největší příjmy z pojištění právní ochrany Německo

³¹ České republice se podařilo dosáhnout významné pocty a stala se první pořadatelskou zemí východní Evropy. Kongres se konal v Praze ve dnech 4. – 6. října 2012 a hlavní organizátorkou konference byla pověřena Jitka Chizzola, členka představenstva a výkonná ředitelka pojišťovny D.A.S. Konference se konala pod záštitou ministerstva spravedlnosti, jmenovitě JUDr. Pavla Blažka, Ph.D. a České advokátní komory, jmenovitě její předsedy JUDr. Martina Vychopně. Tématem pražského ročníku kongresu bylo pochopení potřeb „právní ochrany nové generace“, její vize, vlivy a změny, které se dají v nejbližší budoucnosti moderního prostředí očekávat. Hlavních témat loňské konference bylo hned několik. Prvním bylo nalezení optimálního způsobu řešení k zajištění více právních služeb za nižší cenu dle přání klientů. Druhé téma se zaměřovalo na právní služby, které by v budoucnu nemuseli poskytovat pouze právníci, ale rovněž specialisté z bankovního sektoru nebo pojistitelé z oboru pojištění právní ochrany. Posledním projednávaným tématem byl rozvoj v oblasti informačních technologií, především využívání internetu ve službách. Svě slovo měla na konferenci i mladá generace. Se svými vizemi v oblasti očekávání nabídek od poskytovatelů právních služeb vystoupily 2 studentky práv. Svě bloky na konferenci měli i zástupci pojišťoven právní ochrany z Francie, Holandska a Jižní Afriky, kteří diskutovali nad problémy a také potenciály do budoucna. [44]

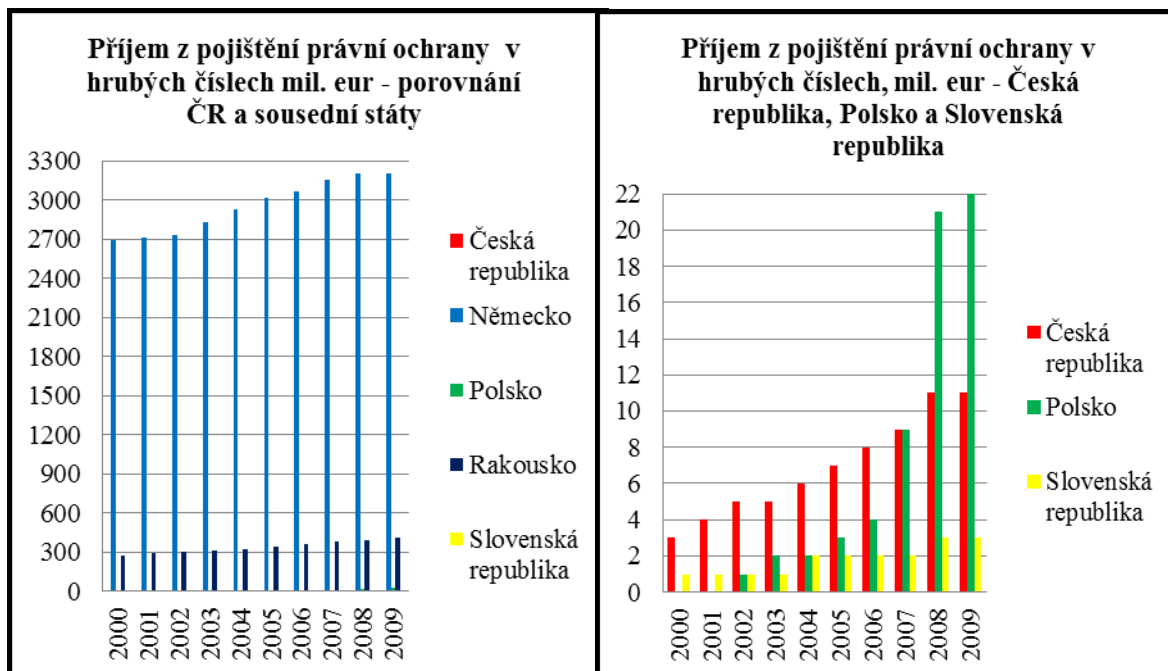
se 45 % příjmů z celkového evropského součtu příjmů. Za ním následovala Francie (12 %), Nizozemí (10 %), Velká Británie (9 %) a Rakousko (6 %). Ostatní země, mezi něž patřila i Česká republika zaujímali 5 % a méně z celkového evropského součtu příjmů. [49]

Tabulka 3. 4 s grafy 3. 5 a 3. 6 obsahují údaje o příjmech České republiky a sousedních států z pojištění právní ochrany v milionech eur. Vůdčí pozici zaujímá Německo, 2. místo patří Rakousku. Česká republika, Slovenská republika a Polsko mají příjmy oproti dvěma předchozím státům na zanedbatelné úrovni. V grafu 3. 5 nejsou tyto zanedbatelné hodnoty viditelné. Pro lepší zhodnocení států se zanedbatelnými hodnotami příjmů slouží graf 3. 6, na kterém jsou příjmy České republiky, Polska a Slovenské republiky viditelné.

Příjem z pojištění právní ochrany v hrubých číslech, v milionech eur – porovnání ČR a sousední státy										
Stát	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Česká republika	3	4	5	5	6	7	8	9	11	11
Německo	2690	2707	2727	2827	2924	3014	3066	3158	3204	3206
Polsko	0	0	1	2	2	3	4	9	21	22
Rakousko	276	289	301	314	326	344	361	376	392	414
Slovenská republika	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3

Tab. 3. 4 Pojištění právní ochrany v hrubých číslech, milionech eur – porovnání ČR a sousední státy.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

Graf 3. 5 Příjem z pojištění právní ochrany v hrubých číslech, mil. eur – porovnání ČR a sousední státy.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

Graf 3. 6 Příjem z pojištění právní ochrany v hrubých číslech, mil. eur – ČR, Polsko a SR.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

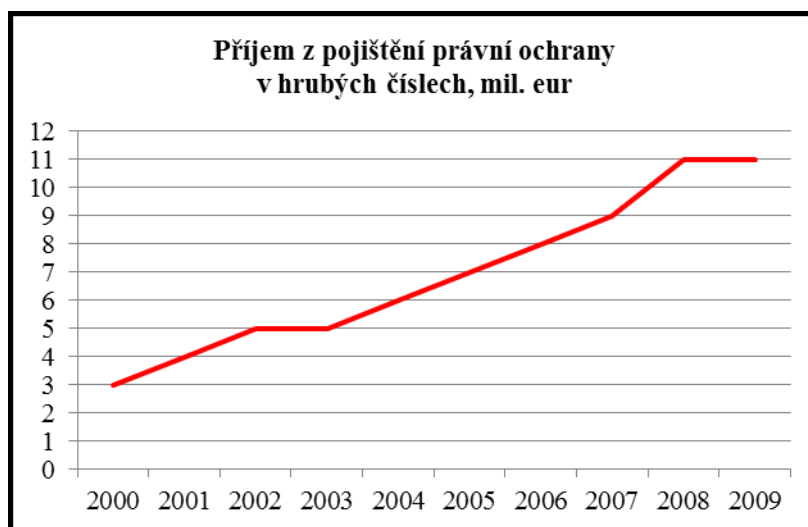
Tab. 3. 7 znázorňuje příjmy z pojištění právní ochrany a příjmy z neživotního pojištění v České republice. Na základě vypočítaného procentuálního podílu pojištění je zřejmé, že pojištění právní ochrany zastává zanedbatelné procento na příjmech z neživotního pojištění.

Podíl pojištění právní ochrany na neživotním pojištění v hrubých číslech, mil. eur v České republice										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Příjem z neživotního pojištění	1343	1532	1840	1994	2113	2391	2642	2758	3233	3086
Příjem z pojištění právní ochrany	3	4	5	5	6	7	8	9	11	11
Procentuální podíl	0,22%	0,26%	0,27%	0,25%	0,28%	0,29%	0,30%	0,33%	0,34%	0,36%

Tab. 3. 7 Podíl pojištění právní ochrany na neživotním pojištění v hrubých číslech, mil. eur v České republice.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

Vývoj příjmů z pojištění právní ochrany v České republice v letech 2000 - 2009 byl stoupající, avšak pouze mírně. Tento fakt dokumentuje následující graf 3. 8:

Graf 3. 8 Příjem z pojištění právní ochrany v hrubých číslech, mil. eur.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

Pojištění právní ochrany se liší v jednotlivých zemích i poskytovanými právními službami. Porovnání je opět zaměřeno na srovnání České republiky a jejích sousedních států. Následující tabulka 3. 9 dává přehled o právních službách, které jsou poskytovány v jednotlivých státech bez jakýchkoliv omezení, s omezeními nebo jsou zcela zakázány. Bez omezení může pojistitel poskytovat daný druh služby bez jakýchkoliv omezení. Pokud

existují omezení, je pojistitel limitován právními omezeními. V případě zákazu, nesmí pojistitel daný druh právní služby poskytovat. Nejvíce omezení nebo zákazů mají služby v podobě zastupování u soudních a správních řízení.

Služby poskytované v rámci pojištění právní ochrany pojistitel a právní omezení ČR a sousedících států			
Stát	Právní poradenství	Mimosoudní vyrovnání pohledávek	Zastupování v soudních a správních řízeních
Česká republika	bez omezení	bez omezení	existují omezení
Německo	zakázáno	zakázáno	zakázáno
Polsko	zakázáno	existují omezení	zakázáno
Rakousko	bez omezení	bez omezení	existují omezení
Slovenská republika	bez omezení	bez omezení	existují omezení

Tab. 3. 9 Služby poskytované v rámci pojištění právní ochrany pojistitelem a právní omezení ČR a sousedících států.

Zdroj: The legal protection insurance market in Europe.

Česká republika

Fyzické osoby, malé a střední podniky se mohou zastupovat v občanskoprávních případech sami. Stejně tak mohou převádět vlastnická práva k nemovitostem. Připouští se i možnost být zastupován třetí osobou, avšak ne opakovaně tou stejnou.

Německo

Právní služby v Německu jsou velmi striktní. Lidé nemohou být zastoupeni jinými odborníky než právníky, kteří mají výlučné postavení v zastupování u soudu. Existují pouze některé občanskoprávní případy, kdy se lidé mohou zastupovat sami.

Polsko

Dalším státem s omezeným poskytováním právních služeb je Polsko. Pojistitel může poskytnout mimosoudní vyrovnání v případech, kdy nárok spadá do politické působnosti a vymáhání pohledávek je definováno pojistným právem jako úkol pojistitele.

Rakousko

U našich rakouských sousedů není zastupování v občanskoprávních případech u soudu součástí výhradních úkolů právníků. Právní ochrana může být poskytována pojistitelem pouze v následujících případech:

- neprávníci mohou zastupovat klienty v pracovně - právních řízeních (prostřednictvím Rakouské odborové organizace) nebo v řízeních týkajících se mládeže, výživného a sporů mezi rodiči (prostřednictvím Institutu pro blaho mládeže),

- neprávnicki mohou zastupovat klienty ve sporech do výše 4000 € a ve věcech vlastnických práv.

Slovenská republika

Každá osoba může být u občanského soudu zastupována sama sebou nebo právním odborníkem. Nicméně zastupování třetí stranou nesmí být opakované. Odborný charakter případů je vyhrazen právníkům a v trestních a přestupkových řízeních mohou být osoby zastupovány pouze registrovanými právníky. [49]

4 Pojištění právní ochrany v praktickém životě

Teoretické informace a aktuální stav pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu byly shrnuty v přechozích dvou kapitolách. Nyní se práce zaměří na využívání pojištění právní ochrany v praktickém životě.

4.1 Dostupnost informací o pojištění právní ochrany jednotlivými pojišťovnami na internetu

Důsledný zájemce o pojištění právní ochrany si nejdříve vyhledá pojišťovny nabízející právní ochranu, zjistí si rozsah jejich nabídky, informuje se o podmínkách sjednání pojistné smlouvy a výši pojistného. Na základě zjištěných informací si zvolí nejvhodnější variantu pojištění. Existuje několik způsobů, jak potřebné informace zjistit. Zájemce může osobně navštívit všechny pobočky pojišťoven a poptat si nabídky právní ochrany, což je však časově velmi náročné vzhledem k počtu pojišťoven a rozmístění jejich poboček. Nebo si může domluvit schůzku u nestranného pojišťovacího zprostředkovatele, který bude mít přehled o komplexní nabídce na pojistném trhu, avšak je třeba si takového zprostředkovatele vyhledat a zjistit si o něm reference. Nejjednodušší a nejrychlejší cestou v dnešní moderní době je vyhledat si potřebné informace na internetu. V dalších odstavcích je proto výklad zaměřen na tuto variantu zjišťování informací.

Nejpropracovanější internetové stránky, co se týká přehlednosti a poskytovaných informací, má pojišťovna D.A.S. Je to dáno zejména jejím postavením specialisty na trhu s pojištěním právní ochrany. Její internetové stránky specifikují pro všechna nabízená pojištění právní ochrany tabulku s vymezením oblastí rizik, popis dané právní ochrany, prospektový leták ke stažení, pojistné podmínky ke stažení a nabídku sjednání osobní schůzky s obchodním zástupcem pojišťovny. K dispozici jsou i užitečné informace o pobočkách v České republice včetně kontaktů na ně.

U pojišťovny Kooperativa lze jednoduše nalézt informace o nabídce pojištění právní ochrany, a to zejména k variantě „Rodina“ a „Rodina + auto + řidič“. K dispozici je popis, rozsah, platnost i limit pojištění právní ochrany a pojistné podmínky. Internetové stránky nabízí tři formy sjednání pojištění, písemně, osobně a telefonicky. Vyhledání pojištění právní ochrany pro vozidla je však komplikovanější, to si zájemce musí pracně vyhledat. Pojistné podmínky a stručný popis je k nalezení v sekci pojištění vozidel jako dodatkové pojištění.

U pojišťoven Generali a AXA ASSISTENCE musí zájemce nejdříve vyhledat předmět pojištění a až poté vyhledá v nabídce možnost pojištění právní ochrany. U pojišťovny Generali jsou předmětem pojištění motorová vozidla. K dispozici je stručný přehled oblastí právní ochrany a informace ke sjednání pojištění formou návštěvy pobočky nebo telefonicky. Pojistné podmínky lze vyhledat pomocí vyhledávače na webových stránkách pojišťovny. U pojišťovny AXA ASSISTENCE je to obdobné jako Generali. Zájemce musí nejdříve vyhledat předmět pojištění a až poté nalezte pojištění právní ochrany. K dispozici je u všech nabízených pojištění popis, podrobný přehled limitů pojistného krytí, propagační prospektová karta a pojistné podmínky. Kontakty na pojišťovnu jsou umístěny v hlavním panelu nabídky. Komplikovaně se vyhledají informace o pojištění právní ochrany na internetových stránkách pojišťoven KB a České pojišťovny, které jej nabízí pouze formou připojištění. Stejně tak tomu je i u České podnikatelské pojišťovny. U pojišťoven nabízejících pojištění právní ochrany formou připojištění je jednoduché najít cestovní pojištění, informace o právní ochraně jsou ovšem strohé. Kontakty pojišťoven i pojistné podmínky jsou volně ke stažení, o pojištění právní ochrany jsou v nich ale jen malé zmínky. Výhodou oproti ostatním druhům pojištění je u cestovního pojištění možnost okamžitého sjednání online. Česká podnikatelská pojišťovna nemá na svých internetových stránkách o pojištění právní ochrany dokonce vůbec žádné informace, jediným způsobem, jak lze o nabídce právní ochrany cokoli zjistit, je vyhledat pobočku této pojišťovny nebo si sjednat schůzku s pojišťovacím zprostředkovatelem. Podklady a informace o nabídce pojištění právní ochrany této pojišťovny jsou k nalezení jen v odborných článcích na internetu nebo v pojistných podmínkách nalezených například přes internetový vyhledávač.

Tabulka 4. 1 shrnuje informace potřebné k vyhledávání informací o pojištění právní ochrany na internetu.

Název pojišťovny	Internetové stránky	Orientace na internetových stránkách
D.A.S	www.das.cz	naše služby → právní ochrana
Kooperativa	www.koop.cz	naše služby → pojištění právní ochrany
ČPP	www.cpp.cz	pojišťovna nebo pojišťovací zprostředkovatel
Generalli	www.generalli.cz	pojištění motorových vozidel → pojištění právní ochrany
AXA ASSISTENCE	www.axa-assistance.cz	nabídka pro veřejnost → druh právní asistence
KB	www.kb-pojistovna.cz	pojištění → cestovní → cestovní pojištění → popis
ČP	www.ceskapojistovna.cz	občané → cestovní pojištění → volitelná připojištění
Název pojišťovny	Pojištění	Ke stažení
D.A.S	10 druhů pojištění právní ochrany	pojistné podmínky, leták
Kooperativa	2 varianty pojištění právní ochrany + dodatkové pojištění k poj. vozidla	VPP a pojistné podmínky + VPP dopravní nehoda
ČPP	všeobecná forma právní ochrany	pojistné podmínky- internetový vyhledávač
Generalli	pojištění vlastníka vozidla a řidiče	VPP pro pojištění motorových vozidel
AXA ASSISTENCE	5 druhů pojištění právní asistence	VPP + informační produktové karty pojištění
KB	nadstandartní asistenční služba	VPP pro cestovního pojištění
ČP	připojištění	VPP pro cestovního pojištění

Tab. 4. 1 Srovnání dostupnosti informací o pojištění právní ochrany jednotlivými pojišťovnami na internetu.

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2 Pojistné a pojistné balíčky

Pojištění právní ochrany je primárně o poskytování právních služeb. Avšak náklady za právní služby a procesy s tím spojené hrají důležitou roli pro každého finančně přemýšlejícího jednotlivce. Tato kapitola bude zaměřena na náklady pojištění právní ochrany. Nicméně je třeba zmínit důležitost právního poradenství, které svojí rolí významně přispívá ke snižování nejen počátečních, ale i následných a celkových nákladů, které by bez právní rady pravděpodobně vznikly a jejichž výše by často mohla přesáhnout i placené pojistné. Toto poradenství je poskytováno ke každému druhu pojištění právní ochrany.

Níže uvedená tabulka 4. 2 uvádí tarify pojištění jednotlivých druhů právní ochrany:

Tarify pojištění pojišťovny právní ochrany D.A.S.		
Pojistný produkt	Roční pojistné	Rozsah pojištění
Osobní auto do 1350 ccm	1 800 Kč	vozidlo, řidič, znalečné
Osobní auto nad 1350 ccm, elektromobil	2 100 Kč	vozidlo, řidič, znalečné
Motocykl, tříkolka, čtyřkolka	1 300 Kč	vozidlo, řidič, znalečné
Řidič	1 300 Kč	řidič, znalečné
Rodina	2 400 Kč	rodina, znalečné
Stavba, byt, bytová jednotka do 500 m ² podl. Plochy s přiléhajícími parcelami do výměry 2 500 m ²	2 400 Kč	nemovitost, znalečné
Za každých dalších započítaných:	1 200 Kč	
100 m ² podlahové plochy		
500 m ² plochy přilehlých parcel		
Pracovní právo	2 100 Kč	pracovněprávní vztahy, znalečné
Úraz	600 Kč	úraz, znalečné
Rodina standard	4 000 Kč	rodina, pracovněprávní vztahy, znalečné
Rodina moto	4 000 Kč	rodina, osobní automobily, motocykly, tříkolky, čtyřkolky, mopedy, znalečné
Rodina MAX	5 400 Kč	rodina, nemovitost, znalečné, řidič, pracovněprávní vztahy, úraz, osobní auto, motocykly, tříkolky, čtyřkolky, mopedy, znalečné
Rodina MAX Plus	7 800 Kč	rodina, nemovitost, závazkové právo, znalečné, řidič, pracovněprávní vztahy, úraz, osobní auto, motocykly, tříkolky, čtyřkolky, mopedy, znalečné

Tab. 4. 2 Tarify pojištění u pojišťovny právní ochrany D.A.S.

Zdroj: Tarify pojištění pro pojištění právní ochrany D.A.S.

V tabulce nejsou obsaženy částky pojistného za pojištění právní ochrany podnikatelů, což je z důvodu individuálního stanovování jejich pojistného, v závislosti na jejich detailním posouzení pojišťovnou.

Tabulka 4.3 slouží k srovnání výše pojistného s jinou pojišťovnou právní ochrany. Pojišťovna Kooperativa nabízí dvě plnohodnotné varianty pojištění, jejichž výše pojistného se odvíjí od výše pojistného plnění.

	Limit pojistného plnění	
	500 000 Kč	100 000 Kč
Varianta RODINA - AUTO - ŘIDIČ	3 400 Kč	2 300 Kč
každá druhá a další nemovitost	800 Kč	500 Kč
každé třetí a další vozidlo	900 Kč	600 Kč
Varianta RODINA	2 500 Kč	1 400 Kč
každá druhá a další nemovitost	800 Kč	500 Kč

Tab. 4. 3 Pojistné pojišťovny Kooperativa

Zdroj: internetové stránky pojišťovny Kooperativy – www.koop.cz

Tarify pojistného jsou obtížně porovnatelné pouze na základě prostých hodnot pojistného, protože záleží také na rozsahu pojištění. Nabídka těchto dvou pojišťoven se liší zejména v poskytování pojistného plnění a výlukami. Pojišťovna D.A.S. má limit pojistné plnění stanovený na každou pojistnou událost zvlášť, kdežto pojišťovna Kooperativa poskytuje pojistné plnění za všechny pojistné události, které se přihodí v průběhu pojistného roku. Příkladem odlišné výluky u pojišťovny Kooperativa je neposkytování pojištění právní ochrany na přestupky z důvodu nesprávného parkování, porušení zákazu státní a zákazu zastavení. Pro podrobnější porovnání lze použít nabídku Rodina moto od D.A.S. a RODINA-AUTO-ŘIDIČ od Kooperativy, obě nabídky s limitem pojistného plnění 500 000 Kč. Pojištění od Kooperativy je levnější o 600 Kč ročně, avšak nezahrnuje ochranu práv souvisejících s pojistným právem a nájemní právo movité věci. Zahrnuje však navíc nájemní právo k nemovitosti a sousedské právo. U pojišťovny D.A.S. není omezen počet pojištěných automobilů na rozdíl od Kooperativy, kde je placeno za každé třetí a další vozidlo a takové vylučuje pojištění právní ochrany řidiče profesionála. Naproti tomu pojistný produkt určený pro rodinu je u pojišťovny D.A.S. levnější o 100 Kč ročně, ale nezahrnuje nájemní právo k nemovitosti a sousedské právo, avšak zahrnuje navíc pojistné právo a nájemní právo movité věci. Zejména ochrana práv v pojistném odvětví je velice důležitá, z důvodu prolnutí s ostatními oblastmi právní ochrany. Porovnání je tedy komplikované, každý individuální zájemce o pojištění musí sám posoudit, jaký rozsah pojištění právní ochrany je pro jeho potřeby výhodnější. Společným znakem těchto 2 pojišťoven je poskytování nonstop právního poradenství po telefonu.

4.3 Zhodnocení výhodnosti pojištění právní ochrany

Po představení tarifních pojistných částek a následného srovnání pojistných balíčků dvou konkurenčních pojišťoven bude nyní výklad zaměřen na praktické příklady, u kterých bude popsán průběh řešení právní události a zhodnocena ekonomická výhodnost pojištění. Za představitele pojištění právní ochrany je v této kapitole zvolen specialista na trhu - pojišťovna D.A.S., který na českém trhu nabízí propracované pojištění evropského standardu se zaměřením na přizpůsobení potřeb svých klientů. Především poskytuje svým klientům bezstarostnou a pohodlnou péči o jejich právní spory.

Z hypotetické úvahy by bylo možné udělat závěr, že při malém využívání právního poradenství, v rozsahu například pouze jedné poradenské služby za rok, by se pojištění nemuselo jevit jako výhodné. Ovšem při větším rozsahu využívání poradenství by mělo docházet ke kladnému zhodnocení pojištění právní ochrany. Důležitost využívání poradenství má velký finanční potenciál, jelikož v případě nesjednaného pojištění, platí poškozený veškeré skutečné náklady, které mohly být využitým poradenstvím ušetřeny. Co se týče případů, kde je nutný zásah právního zástupce a následné soudní či mimosoudní řešení sporu, mohla by být ekonomická výhodnost vždy kladná, vzhledem k vysokým sazbám za služby právníků a povinných soudních poplatků. V závěru kapitoly bude tato hypotetická úvaha ze zjištěných výsledků zhodnocena.

4.3.1 Právní a ekonomický průběh pojištění právní ochrany

Manželé Novákovi si na dovolené ve Španělsku zapůjčili motorový člun a při vrácení člunu po nich pronajímatel požadoval 50 € za poškození lodi v podobě malého škrábnutí. Manželé se bránili, ale marně, pronajímatel trval na svém. Pan Novák měl sjednáno pojištění právní ochrany rodiny, proto kontaktoval pojišťovnu, kde mu byla poskytnuta okamžitá rada. Pan Novák se zachoval dle rady a sdělil pronajímateli, že loď nebyla poškozena jeho osobou a trval na přivolání policie. Pronajímatel věděl, že neměl na požadovanou částku nárok a od svého požadavku ustoupil. Manželé Novákovi ušetřili cca 1300 Kč³², které nemuseli zaplatit pronajímateli loďky. Pojistné za pojištění právní ochrany rodiny činilo 2400 Kč za rok. Dalším nákladem byla cena hovoru ze zahraničí, která se odvíjela od tarifu pana Nováka, cena hovoru byla odhadem 100 Kč. Pokud by manželé ve stejný rok nevyužili dalšího právního poradenství, pojištění by pro ně nebylo výhodné. Rozdíl v nákladech s pojištěním právní ochrany činil záporných 1200 Kč. V případě další obdobné právní rady nebo případu s

---

³² Přesná částka závisí na aktuálním kurzu měny ve směnárně nebo bance, kde manželé směňovaly peníze.

nutností využít právního zástupce by byl rozdíl v nákladech pro pojištění právní ochrany kladný a tudíž by pojištění pro manžele Novákovy bylo výhodné.

Pan Novák reklamoval u prodejce vadu na svém mobilním telefonu, jehož pořizovací cena byla 10 000 Kč. Jelikož se jednalo již o 3. stejnou vadu v záruční lhůtě, žádal prodejce o vrácení peněz, na což má podle občanského zákoníku nárok³³. Prodejce však konstatoval, že vada mobilního telefonu byla způsobena majitelem a jako důvod vady uvedl zoxidování přístroje. Pan Novák s výrokem prodejce nesouhlasil a bránil se, jelikož si byl jistý, že mobilní telefon do kontaktu s vodou nepřišel. Prodejce i nadále trval na převzetí reklamovaného telefonu. Pan Novák měl sjednáno pojištění právní ochrany rodiny, a proto se ihned obrátil na poradenskou linku s potřebou okamžité rady. Právník po telefonu panu Novákovi poradil nepřijmout mobilní telefon z reklamace zpět a dále mu doporučil předat veškeré dokumenty i s žádostí o řešení problému pojišťovně. Ta případ předala právnímu oddělení k posouzení a převzetí. U problému bylo provedeno vstupní posouzení, které bývá vyřízeno zpravidla do 2. dne od obdržení žádosti klienta, nejpozději však do 3 dnů. Do týdne byl klientovi přidělen právník (pokud si klient nevyžádal svého). Tento specialista problém podrobně posoudil a zvolil vhodný postup řešení, shromáždil potřebné důkazy a na základě plné moci klienta jednal v jeho zastoupení. Klient byl o dalším průběhu řešení průběžně informován, například prostřednictvím elektronické pošty. V tomto případě pojišťovna zajistila a uhradila zpracování znaleckého posudku, který prokázal příčinu vady. V případě prokázání záruční vady může pojišťovna u prodejce urgovat oprávněný požadavek svého klienta, případně mu i pohrozit soudním řízením nebo předáním podnětu České obchodní inspekci. Kupující ušetřil na nákladech za znalecký posudek a případný soudní spor 25 100 Kč. Roční pojištění právní ochrany rodiny stojí pana Nováka 2 400 Kč. V případě výhry soudního sporu by všechny náklady včetně znaleckého posudku musel uhradit prodávající, u prohry naopak kupující. Pojištění právní ochrany by bylo pro pana Nováka jednoznačně ekonomicky výhodné s rozdílem 22 700 Kč, pokud by jako nepojištěný soudní spor prohrál. Jako pojištěnému by mu byly tyto náklady hrazeny v rámci pojištění. Pokud by kupující jednal sám bez pojištění v soudním procesu, už náklady za samotný znalecký posudek by převyšovaly náklady za pojištění právní ochrany, a proto by i v tomto případě bylo sjednání pojištění výhodnější.

---

³³ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník § 620 stanovuje dobu záruční lhůty na 24 měsíců. Pokud se vyskytne již dvakrát reklamovaná opravitelná vada potřeby, kupující v reklamačním protokolu zažádá o vyřízení reklamace formou odstoupení od smlouvy. Stejný nárok má i v případě reklamace tří různých vad najednou. Odstoupení je upraveno v § 622 občanského zákoníku.

Následující příklad se dotýká trestního práva u profesního řidiče nákladního automobilu. Tento řidič se stal účastníkem těžké dopravní nehody v Německu, kde došlo k úmrtí 4 osob. Prostřednictvím tísňové linky řidič ihned kontaktoval pojišťovnu s žádostí o právní radu, jak by se měl v této situaci zachovat a jak by měl postupovat, jelikož byl označen za hlavního viníka nehody a byla na něj uvalena vazba. Rodinný příslušník řidiče oznámil tuto událost právnímu oddělení pojišťovny s žádostí o zabezpečení právního zástupce a o složení kauce. Právní oddělení začalo okamžitě jednat a uložilo vybranému právnímu zástupci neprodlené složení kauce u soudu. Po několika upomínkách byl řidič propuštěn z vazby a posléze i zcela zproštěn obžaloby. Náklady na obhajobu právním zástupcem by byly individuální případ od případu³⁴. Právník by v tomto případě mohl požadovat odměnu v podobě smluvené sazby za každou započatou hodinu v rozmezí od 1 500 do 2 500 Kč. Náklady by dále navyšovalo nutné cestování právního zástupce. Řidič by mohl být zastoupen i obhájcem, kterého by mu přidělil soud a v případě prokázání nevinny by související náklady s obhajobou hradil stát. Ovšem kvalita státního obhájce a zaručenost úspěšného vyřešení by mohla být nejistá. Nepojištěné osobě by se mohlo stát, že by v této životní situaci neměla dostatek finančních prostředků na zaplacení kauce a byla by tak nucena zůstat ve vazbě, než by se případ prošetřil. V případě pojištěné osoby by kauci zaplatila pojišťovna prostřednictvím smlouvy o půjčce. Pojistné za pojištění právní ochrany řidiče – profesionála činilo 3 000 Kč ročně. Pojištění by bylo výhodné, pokud by si obžalovaný najal vlastního nestátního obhájce, který by jeho kauzu nevyřešil do hodiny, za kterou by si účtoval sazbu ve stejné výši jako roční pojistné pojištění právní ochrany.

Složitější právní případy, mezi které se řadí např. vymáhání nesplacené pohledávky klientem pojišťovny od dlužníka, jsou postupovány právníkovi. Stejně jako v předchozích případech si právníka klient může zvolit sám nebo mu může být zvolen pojišťovnou. Právník kontaktuje dlužníka a oznámí mu skutečnost převzetí právního problému klienta do rukou pojišťovny právní ochrany. Zároveň ho upozorní na příčinné důsledky jeho dalšího negativního chování. Zdůrazní mu hrozbu občanského soudního řízení, ve kterém by došlo k podstatnému navýšení jeho platební povinnosti o úrok z prodlení a související náklady řízení. Pokusí se s dlužníkem vyjednat smírné řešení mimosoudní cestou. V případě neúspěšné domluvy je případ následně postoupen k řešení soudu, kde pojišťovna hradí nejen služby právníka, ale i soudní poplatky, jistinu předběžného opatření, náklady na vyvolání a

---

³⁴ Ceny za právní služby se řídí vyhláškou o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, pokud si právník a klient neujednají jiný způsob odměňování.

vedení exekučního řízení, cestovné k soudu a další nutné náklady spojené s obhajobou klientových práv. Mezi další zajištěné úhrady patří soudně nařízené znalecké posudky, znalečné a mimosoudní posudky, je-li jejich pořízení účelné. Velmi důležitým nákladem, který pojišťovna hradí, jsou náklady na soudní řízení protistrany a státu v případě klientova neúspěchu. V případě úspěchu soudní pře si pojišťovna zmíněné náklady vyžádá od neúspěšné protistrany. Všechny zmíněné náklady se liší případ od případu s ohledem na dlužnou částku a délku projednávání sporu. Proto je tento příklad ještě podrobně rozebrán na reálných datech a teprve na něm je zhodnocena výhodnost pojištění.

Pan Novák uzavřel se svým dlužníkem dohodu o zaplacení dlužné částky ve 4 měsíčních splátkách v celkové hodnotě 11 800 Kč. První splátka měla splatnost 31. 5. 2010 a poslední 31. 8. 2010. Pan Novák měl sjednáno pojištění právní ochrany rodiny. Dne 10. 6. 2010 podal pan Novák oznámení o pojistné události na pojišťovnu právní ochrany. Přidělenému nebo vybranému právnímu zástupci byla vypsána plná moc pro jednání s dlužníkem. I po uplynutí doby splatnosti nebyl dluh stále uhrazen. Dlužník byl dopisem vyzván k uhrazení nesplacené částky nejpozději do 31. 10. 2010. V opačném případě byl upozorněn na vymáhání dluhu soudní cestou, která by navýšila dluh o částku přesahující 10 000 Kč. Dále byl upozorněn na povinnost zaplatit k dlužné částce i úroky z prodlení, které činily 321 Kč ke dni 31. 10. 2010. Dlužník dlužnou částku s úroky do požadované doby neuhradil. 12. 5. 2011 vydal okresní soud rozsudek o zaplacení dlužné částky a následné exekuci. Poslední dlužná platba byla panu Novákovi zaplacená 22. 11. 2012. Dluh byl splacen o více jak 2 roky později. Nepojištěná osoba by si najala právního zástupce³⁵, který by si účtoval za své právní služby zejména paušálem dle výše pohledávky. U této pohledávky by si právník účtoval nad zákonné poplatky odměnu, která by přesahovala placené pojistné právní ochrany rodiny na 2 roky ve výši 4 800 Kč. V tomto reálném případě je pojištění výhodné. V případě, že by soud pohledávku neuznal, pojištěný pan Novák by nemusel platit souvisejících náklady, nepojištěný pan Novák by musel zaplatit náklady v minimální výši 10 810 Kč, s rozdílem 6 010 Kč oproti sjednanému pojištění. V případech vymáhání dluhů je velmi důležité posouzení platební schopnosti dlužníka, které má vliv na náklady i délku soudního sporu s nejasností zaplacení dluhu.

---

³⁵ U dluhu do 15 000 Kč byly v roce 2010 tyto zákonné poplatky: náklady na právníka ve výši 9310 Kč, soudní poplatek 600 Kč, předpokládají se 2 jednání u soudu – 2 x 300 Kč, návrh na exekuci 300 Kč. Pokud je právní zástupce plátcem DPH, jeho výše se také započítává. Právní zástupce si dále může započítat smluvní odměnu a v rámci exekuce 50 % ze sazby odměny – 4 655 Kč. Tyto náklady jsou nad rámec zákona a záleží na dohodě klienta s právníkem. Tyto náklady může žalovaný vymáhat od obžalovaného. Pokud žalovaný nebude schopný platby, náklady platí žalovaná strana.

Další pojistné události jsou porovnány už jen z hlediska ekonomické výhodnosti.

Vznikl spor o slevu z ceny zájezdu u CK pro nesplnění podmínek uvedených v uzavřené cestovní smlouvě ve výši 25 000 Kč. Náklady bez pojištění ve dvou instancích činí 30 800 Kč, roční pojištění právní ochrany rodiny 2 400 Kč. Ekonomická výhodnost - rozdíl 28 400 Kč s možností nárokovat část z ceny zájezdu pro nesplnění podmínek smlouvy. Pojištěný utrpěl komplikovaný úraz na zledovatěném chodníku. Majitel chodníku odmítl převzít zodpovědnost za náhradu škody na zdraví ve výši 250 000 Kč. Náklady bez pojištění ve dvou instancích 160 200 Kč, pojištění právní ochrany při úrazu 600 Kč. I kdyby se spor protáhl na 3 roky, ekonomická výhodnost by byla stále jednoznačně kladná s výsledným rozdílem 158 400 Kč a nárokem na náhradu škody na zdraví.

Pojištěné osobě byl vykraden byt, odcizené věci měly hodnotu 750 000 Kč. Pojišťovna, u které měl pojištěný pojištěnu nemovitost, odmítla vyplatit plnění s odůvodnění špatného zabezpečení bytu. Náklady bez pojištění ve dvou instancích 224 200 Kč, pojištění právní ochrany nemovitosti v hodnotě minimálně 2 400 Kč podle typu nemovitosti a rozloze přilehlých pozemků. I kdyby se spor protáhl na 3 roky, ekonomická výhodnost by byla stále jednoznačně kladná s výsledným rozdílem 217 000 Kč a nárokem na plnění z komerčního pojištění.

Podnikatel si pronajal na základě nájemní smlouvy nebytové prostory ke své podnikatelské činnosti. Pronajímatel bez upozornění neoprávněně zvýšil nájemné o 35 %, načež podnikatel odmítl zvýšení nájemného. Pronajímatel odpověděl opakovaným odpojením elektrického proudu a energie. Náklady bez pojištění ve dvou instancích 93 400 Kč. Pojištění právní ochrany podnikatele se pohybuje okolo 12 000 ročně. Kladný rozdíl pro pojištění právní ochrany je ve výši 81 400 Kč.

Zaměstnanec maloobchodníka zanedbal pracovní povinnosti s následkem znehodnocení výrobků, čímž byla způsobena škoda ve výši 25 000 Kč. Zaměstnanec odmítl uhradit náhradu škody. Náklady bez pojištění ve dvou instancích 25 200 Kč. Pojištění právní ochrany se pohybuje okolo 12 000 Kč. Kladný rozdíl pro pojištění právní ochrany 13 200 Kč.

Pojištěný praktický lékař utrpěl při dopravní nehodě směrem k pacientovi těžká poranění s důsledkem trvalé invalidity. Viník nehody i jeho pojišťovna odmítli vyplatit odškodnění za bolestné, ztížení společenského postavení, ušlý zisk, náklady na léčení a další výlohy v celkové výši 675 000 Kč. Náklady bez sjednaného pojištění na mimosoudní vyřizování věci a náklady ve dvou instancích 189 840 Kč. Pojištění právní ochrany pro soukromé lékaře se pohybuje v částce 14 000 ročně. Délka sporu je individuální. Pokud by

spor trval 4 roky, pak by kladný rozdíl pro pojištění právní ochrany vyšel 133 840 Kč společně s nárokem na odškodnění. [58, 59, 60, 62, 53, 66]

4.3.2 Ekonomické zhodnocení, výhody a nevýhody pojištění právní ochrany

Ekonomická výhodnost pojištění právní ochrany, stejně jako pojištění obecně, nelze jednoznačně definovat, je závislá na mnoha faktorech, konkrétních životních situacích, náhodě a pravděpodobnosti. Z uvedených důvodů a z důvodu lepšího pochopení principu tohoto pojištění byly v předchozí kapitole zkoumány různé pojistné situace. Z tabulek a příkladů vyplývá viditelný ekonomický rozdíl v částkách pojistného oproti částkám vynakládaným především za právní zastupování a soudní řízení bez pojištění právní ochrany. Na základě hypotetické úvahy vyřčené na začátku této kapitoly se potvrdilo tvrzení, že právní poradenství je při řešení právní události velmi důležité a ekonomicky výhodné, zejména při využití vícera právních rad v jednom pojistném roce. V mimosoudních situacích, kde je při prosazování právních nároků nutná odborná pomoc právního zástupce, je sjednané pojištění právní ochrany jednoznačně výhodnější, protože se tyto služby zahrnují do pojistného. U sporů, které se řeší u soudu, je ekonomické zhodnocení velmi složité. Záleží na délce soudního procesu a především na výsledku sporu. Pojištěná osoba platí stejnou výši pojistného jak v případě úspěchu, tak i neúspěchu soudního řízení. Nepojištěná osoba platí v případě neúspěchu všechny náklady vzniklé během soudního řízení ze svého. V případě úspěchu platí všechny náklady druhá strana nebo stát. Avšak zde je důležitým elementem platební schopnost protistrany. Pojištění právní ochrany je bezesporu pohodlný a bezpečně zajištění způsob ochrany právních zájmů osob, který je zpravidla v případě aktivního využití nebo využívání pojištění i ekonomicky výhodný.

Největší výhodou pojištění právní ochrany je klientova finanční jistota, pohodlí a bezstarostnost. Jedinou jeho starostí je v případě právního problému vypracování žádosti, následné potvrzení plné moci, předání potřebné dokumentace k pojistnému případu, postupování v souladu s poskytnutými právními radami a případná součinnost s pojišťovnou, respektive již konkrétním právním zástupcem. Odpadá mu tím stres, náklady a ztráty času spojené s pochůzkami a úředními procesy mimosoudního nebo soudního řízení. Výše pojistného není nijak závratná a její roční úhrada je dobrým vkladem do ochrany práv každého jednotlivce nebo podnikatele. Nevýhodou nabídky pojištění právní ochrany je relativní mládí tohoto odvětví pojistného trhu oproti ostatním druhům a s tím související nepříliš velké povědomí potenciálních klientů o něm. Lidé naráží na reklamy nabídek pojištění v různých podobách na všemožných místech a v různých médiích a sdělovacích

prostředcích, avšak u pojištění právní ochrany tomu tak není. Možnou příčinou je menší počet pojišťoven, které právní ochranu nabízí nebo samotná specifická produktů. Velkou roli hraje i dosud malá obliba a rozšíření pojištění právní ochrany, přičemž pojištění se v současnosti v České republice více soustředí na tradiční pojišťování hmotných věcí a životně důležitých potřeb. Možná proto se potencionální klienti raději uchylují k jiným možnostem ochrany, k „alternativním řešením právní ochrany“.

4.3.3 Alternativní řešení právní ochrany

Všeobecně lze právní ochranu zabezpečit i jinými způsoby než pojištěním. Již v době komunistické diktatury byla právní ochrana automaticky zabudována do státního i společenského aparátu. Dílčí právní ochranu dříve vykonávala revoluční odborová organizace (ROH). Avšak současná podoba pojištění právní ochrany byla v té době z ideologických důvodů tehdejšího režimu nepředstavitelná.

Prvním logickým řešením v tržních podmínkách je přímá úhrada nákladů za právního zástupce od klienta. Pro sociálně slabší občany je zabezpečena ochrana v rámci sociální pomoci či např. spoluúčasti státu na úhradě. Ve vyspělých tržních ekonomikách existují instituce na ochranu spotřebitele. [6] Ještě donedávna se i čeští spotřebitelé mohli obrátit na organizaci sdružení obrany spotřebitelů (dále jen SOS), která hájila spotřebitelská práva, vzdělávala, informovala o porušení práv spotřebitelů, upozorňovala na nebezpečné výrobky a především poskytovala poradenskou činnost. [48] Minulý rok se SOS dostala do konkurzu a ukončila svoji činnost. Její agendu převzalo Občanské sdružení spotřebitelů TEST, jehož nabídka zvítězila v insolvenčním řízení. [21] Dále občany a jejich práva v této oblasti chrání zákon o ochraně spotřebitele, který si však spotřebitel musí pozorně prostudovat a hájit si svá práva sám. Také zaměstnanci mohou chránit své zájmy, a to konkrétně prostřednictvím odborových organizací.

Pojištění odpovědnosti za škody

Pojištění odpovědnosti za škody kryje nahodilá rizika, která může pojištěná osoba způsobit svým chováním jinému subjektu na majetku, zdraví, životě či penězích. Pojišťovna vyplácí pojistné plnění až po vydání rozhodnutí o povinnosti nahradit škodu a to nejčastěji subjektu, který má právo na náhradu škody v odpovídajícím rozsahu, tedy poškozenému. Vyplacené pojistné plnění obsahuje náhradu škody, náklady na obhajobu pojištěného související se vzniklou škodou, náklady na soudní řízení o náhradě škody, které jsou potřebné ke zjištění odpovědnosti pojištěného a také nutné ke stanovení výše plnění pojišťovnou. [2]

Z výše uvedených poznatků o pojištění odpovědnosti za škody vyplývají protichůdné i navazující společné znaky s pojištěním právní ochrany. Protichůdný jev se vyskytuje v oblasti náhrady škody. Odpovědnostní pojištění škody slouží k odvrácení nahodilých majetkových škod, které by pojišťovna v případě vzniku vyplatila poškozenému v podobě pojistného plnění. Kdežto pojištění právní ochrany poskytuje prosazení práv pojištěného, který požaduje po protistraně úhradu vzniklé škody. Obě pojištění zajišťují úhradu nákladů souvisejících s obhajobou v trestních, občanských, pracovněprávních nebo správních řízeních podle rozsahu záležitostí, na které je pojištění sjednáno. Přesto i zde existuje rozdílnost. Pojištění odpovědnosti za škody hradí náklady na právní ochranu pouze v případech, kde očekává kladný dopad na výši svého pojistného plnění. Pojištění právní ochrany plní povinnosti plynoucí ze smluvního závazku vůči pojištěnému. Cílem odpovědnostního pojištění je uspokojení oprávněných nároků poškozených osob oproti pojištěnému a také odvrácení neoprávněných nároků. Naproti tomu pojištění právní ochrany prosazuje nároky pojištěných osob po třetích stranách, které způsobily škodu a zároveň je obhajují v právních řízeních. Protiklady těchto pojištění mohou vést k zásadnímu konfliktu zájmů pojištěných osob. Popřípadě by se mohlo stát, že by jedna pojišťovna zastupovala dva své pojištěnce s těmito pojištěními a protichůdnými zájmy současně. Pro tyto situace existuje nutnost poskytování pojištění právní ochrany pouze specializovanými pojišťovnami nebo v rámci oddělené správy pojištění od ostatních nabízených pojistných produktů. [6]

Pojištění právní ochrany jako součást pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel

Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel povinně kryje věcné škody i škody na zdraví, avšak při dopravních nehodách zajišťuje pouze minimální stupeň ochrany poškozených osob. Při projednávání návrhu páté směrnice o pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel padl návrh ze strany Evropského parlamentu návrh na spojení veškerých právních nákladů (výloh právní ochrany) hrazených poškozenému v rámci vzniklé škody. Evropská komise v rámci tohoto návrhu vyslovila obavy z komplikací praktického hlediska, které by mohly v členských státech nastat. Navrhla přezkum návrhu a vytýčila si zodpovězení 2 vyřčených otázek³⁶. Závěrem Komise bylo stanovisko, že zahrnutí právní ochrany do pojištění odpovědnosti z provozu motorových

---

³⁶ Za poradní hlasy pro zodpovězení otázek si komise vybrala tehdejších 25 členských států, instituce činné v pojišťovnictví a veřejnost. Odpovědi na otázky poskytlo 24 členských států, 10 pojistitelů právní ochrany, 9 pojistitelů odpovědnosti z provozu motorových vozidel a Comité Européen des Assurances (CEA), představitel

vozidel odpovědné osoby by nemělo přínosný výsledek. Důvodem byly zejména obavy o nerovné podmínky a navýšení pojistného v členských zemích, kde byla dosud ochrana poskytována v omezené nebo žádné míře. [9]

D&O pojištění (Directors and officers insurance) – pojištění odpovědnosti za škodu členů statutárních a dozorčích orgánů

D&O pojištění se začalo vyvíjet ve 30 letech minulého století, zejména na americkém kontinentu. Vliv na vznik pojištění měl krach newyorské burzy v roce 1929. Do Evropy se pojištění dostalo až v 90 letech 20. století. V České republice je pojištění nabízeno několika pojišťovnami, např. Českou pojišťovnou od roku 1997. Tento rok datuje také zvýšený počet zájemců o D&O pojištění, z důvodu změny obchodního zákoníku, který stanovil neomezenou odpovědnost členů orgánů společností za porušení jejich povinností. Z českého zákona vyplývá zejména povinnost členů statutárních a dozorčích orgánů jednat v zájmu společnosti. Pojištění kryje osobní odpovědnost za finanční škodu způsobenou členem orgánu obchodní společnosti³⁷ či družstva. [8] Dále lze okruh pojištěných rozšířit o prokuristu, zaměstnance společnosti v manažerské, kontrolní či řídicí funkci, ale také o dědice, zákonné zástupce a

---

zástupce evropských pojistitelů. Statistické podklady pro posouzení otázek poskytla komisi Mezinárodní asociace pojistitelů právní ochrany (RIAD). Také internetové stránky komise nabízely veřejné online konzultace. Bohužel, ze zjištěných výsledků z důvodu nízkého počtu přijatých odpovědí nebylo možné objektivně vyvodit výsledek. Přesto z poskytnutých informací a připomínek všech zúčastněných byla sestavena analýza vynaložených právních nákladů účastníků dopravních nehod.

Pro zjištění dostupnosti dobrovolného pojištění právní ochrany, které může uzavřít potenciální účastník poškozený dopravní nehodou, se Komise pokusila získat prostřednictvím členských států údaje o stávajícím využívání možnosti rozšíření smluv na pojištění motorových vozidel o pojištění právní ochrany jednotlivců. Pojistitelé právní ochrany ani členské státy nebyli schopni dodat potřebné údaje, ze kterých by mohl vzniknout jednoznačný závěr, jaký podíl osob má uzavřeno pojištění právní ochrany ve spojitosti s pojištěním motorových vozidel. Byly zjištěny pouze obecné závěry. Dobrovolné pojištění právní ochrany je ve velké většině členských států nabízeno specializovanou pojišťovnou nebo pojišťovnou provozující i jiná odvětví v pojišťovnictví. Dále vyšly najevo rozdíly na pojistných trzích členských států. Některé státy se vyznačují nízkým a jiné naopak vysokým zájmem o pojištění právní ochrany. Mezi státy s vysokým zájmem patří Spojené království, Německo, Belgie a Švédsko, kde má samostatné pojištění právní ochrany nebo jeho rozšíření při pojištění motorových vozidel či domácnosti sjednána valná většina obyvatel.

Při zkoumání dopadu na pojistné u pojištění odpovědnosti motorových vozidel v případě krytí výloh právní ochrany u poškozených z pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel odpovědné osoby bylo zjištěno, že situace v členských státech se značně liší. Pojistitelé odpovědnosti z provozu motorových vozidel 22 členských států mohou hradit právní náklady poškozeného, avšak je nutné, aby poškozený při uplatňování svých nároků uspěl. V členských zemích, kde si právní náklady hradí sám poškozený na základě rozhodnutí soudu, se posuzují případy jednotlivě a zásada úspěchu není vždy uplatňovaná. Pokud jsou součástí škody právní náklady, jsou hrazeny zejména náklady přiměřené, nutné nebo nevyhnutelné. V dalších zemích rozsah hrazených nákladů záleží na vzájemné dohodě mezi pojistnými stranami nebo jsou některé výlohy právní ochrany zcela vyloučeny.

Názory členských států na dopad úhrady nákladů pojištění právní ochrany do pojistného se lišily. Na pojistných trzích, kde jsou již náklady podstatnou součástí nároku poškozeného vůči pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel odpovědné osoby, by nedošlo k navýšení pojistného. Naopak na pojistných trzích, kde je úhrada výloh právní ochrany omezená nebo žádná, by došlo k navýšení pojistného u pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel z důvodu vyššího očekávaného odškodnění, které by bylo nárokováno u soudu prostřednictvím právní pomoci poradců.

³⁷ Jedná se o člena představenstva, člena dozorčí rady, jednatele.

právní nástupce, manžela/manželku člena řídicího nebo kontrolního orgánu. Pojištění se vztahuje na neúmyslná opomenutí, chyby a nedbalosti. Nejčastějšími pojistnými případy jsou nároky na náhradu škody ve spojitosti s neoprávněnou výpovědí zaměstnanci³⁸. V poslední době se stále častěji objevují žaloby na management společnosti, v České republice jsou to především akcionářské žaloby. Výhodou pro pojištěné společnosti je daňová uznatelnost nákladů z pojištění³⁹.

Obecný rozsah pojištění odpovědnosti členů orgánů společnosti

- úhrada škod způsobená zákazníkovi, dodavateli, věřiteli, akcionáři, orgánům veřejné správy i samotné společnosti,
- úhrada nákladů **právní ochrany** včetně **právní pomoci** při řešení škodní události,
- úhrada nákladů na šetření škodní události,
- náklady spojené s očištěním dobrého jména společnosti,
- úhrada pokut a penálů,
- pojištění dceřiných společností. [28]

Rozdíly D&O pojištění a pojištění právní ochrany podnikatele

D&O pojištění je určeno zejména velkým společnostem, finančním institucím a společnostem, jejichž akcie jsou veřejně obchodovatelné, oproti pojištění právní ochrany podnikatele, které je vhodné pro malé a střední podnikání. Pojistná ochrana u D&O pojištění se vztahuje na nároky vznesené třetí stranou, ale i samotnou pojištěnou společností. Pojistná ochrana u pojištění právní ochrany podnikatele se vztahuje pouze na právní nároky pojištěného.⁴⁰ Pro sjednání pojištění D&O u pojišťovny je všeobecně nutné vyplnit dotazník, předložit rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash - flow, výpis z obchodního rejstříku a další potřebné podklady pro správné posouzení a zhodnocení ekonomické stránky a celkového hospodaření společnosti. U pojištění právní ochrany podnikatele se posuzuje druh vykonávané podnikatelské činnosti, počet zaměstnanců nebo pojištěná nemovitost. V rozsahu pojistného krytí pojištění D&O je zahrnuta právní ochrana, do které náleží příprava, účast, průběh, obhajoba a vypořádání nároků vynaložených pojištěnou osobou. Oproti tomu v pojištění právní ochrany podnikatele jsou chráněny nároky pojištěné osoby v rozmanitých odvětvích práva, které podnikatel užívá při své podnikatelské činnosti. [8]

---

³⁸ Vyplacená výše závisí na průměrném výdělku zaměstnance a délce trvání sporu.

³⁹ Daňově uznatelným nákladem si sníží daňový základ pro daň z příjmů.

⁴⁰ Podnikatel a osoby zaměstnané u pojištěného podnikatele.

Zhodnocení alternativních řešení právní ochrany

Alternativní svépomocné způsoby řešení právní ochrany se vyznačují tím, že je právní ochrana zajišťována vlastními silami poškozeného nebo je v jednotlivých případech vyhledána odborná právní pomoc. Tento způsob je vhodný zejména pro drobné právní problémy, které by neměly příliš velký finanční dopad na poškozenou stranu a také je vhodný pro osoby vzdělané či zkušené praxí v dané právní problematice. Pojištění odpovědnosti za škody je vhodné pro osoby, které si chtějí pojistit pouze nároky na náhradu vzniklých škod. K pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel může být pojišťovnou poskytováno pojištění právní ochrany formou připojištění. Případné spojení pojištění není vhodné z důvodu specifčnosti a jedinečnosti tohoto odvětví, jak již bylo deklarováno ve zjištění Evropské komise. Pojištění odpovědnosti členů statutárních orgánů při výkonu své funkce je vhodné pouze pro užší a specifický okruh řídících osob v podnicích. Pojištění právní ochrany na rozdíl od alternativ může zajišťovat kumulovaně více pojistných odvětví, avšak ochranu lze využít i pouze na jedno z nich. Vhodnost využití alternativ pojištění právní ochrany je specifické pro každého jednotlivce, který chce předcházet svá rizika a chránit své zájmy. Avšak pokud si osoba žádá komplexní a bezstarostnou ochranu svých práv, je pro ni pojištění právní ochrany tou nejvhodnější zvolenou variantou.

4.4 Mezery a nové druhy pojištění právní ochrany na českém pojistném trhu

V České republice není pojišťovnami nabízena právní ochrana určená pro členské zájmové kluby. Nicméně díky jednotnému pojistnému trhu si lze pojištění sjednat u zahraničního pojistitele. Takové pojištění právní ochrany je poskytováno např. členům Rakouského horského svazu - Österreichischer Alpenverein (zkratka OEAV) jako součást jejich členství. Tento svaz spojuje všechny nadšence milující hory a horskou přírodu, aktivně i sportovně založené osoby či rodiny.

Obecný rozsah pojistné ochrany:

- horolezecké zákonné pojištění odpovědnosti, pojištění zavazadel na chatách a transportních lanových drahách,
- evropské pojištění právní ochrany,
- náklady na záchranu, transport, repatriaci a pobyt v nemocnici.

Pojištění se vztahuje na všechny sporty vyjma sportů provozovaných ve vzduchu. Členům je u nehod při volnočasových aktivitách, ale také na studijních a pracovních pobytech, zaručena ochrana i formou, záchranných a pátracích akcí. Je garantována i ochrana při převozu z ciziny domů, lékařských výloh při pobytu v nemocnici, nehod způsobených při výkonu povolání, nebo i nemocí z povolání. Spolu s pojištěním právní ochrany poskytuje klub pojištění zákonné odpovědnosti, kterou zajišťuje pojišťovna GENERALI VERSICHERUNG AG a pojištění osob prostřednictvím pojišťovny UNIQA PERSONENVERSICHERUNG AG. Pojištění právní ochrany a zákonné odpovědnosti platí pouze v Evropě. Pojištění osob je platné po celém světě, vztahuje se na jednu cestu a je platné po dobu 8 týdnů od vycestování ze země trvalého pobytu. Limit pojistného plnění od pojišťovny je stanoven do výše 35 000 €. Pojistná ochrana počíná běžet následující den po úhradě členského příspěvku pro daný kalendářní rok. [39]

Pojištění obcí a zastupitelů

Pojišťovny mohou sestavit pojištění právní ochrany na míru jakémukoliv podnikatelskému subjektu, např. autoškole. Výjimkou jsou občanská sdružení, sdružení nájemníků bytových jednotek a sdružení bytových družstev, u kterých není možné sjednání pojištění právní ochrany. Úplnou novinkou v nabídce pojišťovny D.A.S., která ještě není zveřejněna na jejich internetových stránkách, je pojištění právní ochrany obcí a zastupitelů. Pojištění právní ochrany je určeno pro menší obce, ty větší mají své vlastní právní oddělení.

Zastupitelé obcí, starostové, místostarostové a radní nesou trestní a přestupkovou odpovědnost z výkonu své činnosti a zodpovídají za způsobenou škodu obci celým svým majetkem. Pojištění obcí a zastupitelů zastupuje trestní činy pojištěných, nároky na náhradu škod, pracovněprávní nároky a pracovněprávní spory se zaměstnanci, přestupky a spory z komerčního pojištění.

Obecný rozsah pojištění:

- poradenská činnost,
- náklady na právní zastoupení,
- náklady na soudní proces,
- náklady na jistinu k zabezpečení náhrady škody či jiné újmy, která by mohla vzniknout předběžným opatřením v občanském soudním řízení,
- náklady na znalecké posudky, které jsou nařízeny soudem,

- náklady na uskutečnění jednoho návrhu na výkon rozhodnutí na jeden exekuční titul,
- náklady protistrany a státu v případě klientova neúspěchu,
- náklady pojištěného vynaložené na cestu k soudnímu řízení, pokud je jeho přítomnost podmíněna soudním rozhodnutím,
- další náklady spojené s vyřizováním pojistné události, které bude pojistitel považovat za účelné.

Pojistné

Výše pojistného se odvíjí od součtu počtu zastupitelů a zaměstnanců obce a také od výše horní hranice sporných částek u pojistných sporů. Pro určení jsou nutné i další údaje, kterými může být výše možného pojistného sporu.

Příklady pojistného s konkrétními částkami, které mohou být upraveny v pojistné smlouvě:

- U obce, která má 5 zastupitelů a 3 zaměstnance, by bylo stanoveno pojistné ve výši 8300 Kč ročně za podmínky pojistné události do 500 000 Kč, pojistné události v 1 roce do 2 mil. Kč a pojistného sporu do 1 mil. Kč.
- U obce, která má 7 zastupitelů a 4 zaměstnance, by bylo stanoveno pojistné ve výši 9 900 Kč ročně za podmínky pojistné události do 500 000 Kč, pojistné události v 1 roce do 2 mil. Kč a pojistného sporu do 1 mil. Kč.
- U města, které má 15 zastupitelů a 20 zaměstnanců, by bylo stanoveno pojistné ve výši 38 500 Kč ročně za podmínky pojistné události do 500 000 Kč, pojistné události v 1 roce do 2 mil. Kč a pojistného sporu do 5 mil. Kč.

Praktické příklady:

- Starosta obce zařadil jednoho ze svých zaměstnanců do nesprávné platové třídy. Tento zaměstnanec pobíral po delší dobu plat, na který neměl podle právních předpisů nárok. Obci touto chybou vznikla škoda. Starosta čelí obvinění z trestného činu „porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti“. Pojištění zajistí právní poradenství i zastoupení starosty v trestním řízení ohledně škody zapříčiněné nesprávným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem.
- Obecní zaměstnanec při výkonu své práce poškodí počítač. Pojišťovna zajistí právní poradenství, zastupování v soudním řízení, kde je prosazován oprávněný nárok obce na náhradu škody od zaměstnance obce.

- Budova obecního úřadu je vykradena. Obec, která má sjednané majetkové pojištění, ohlásí pojišťovně krádež a doloží výši způsobených škod. Pojišťovna z nějakého důvodu odmítne vyplatit pojistné. Pojišťovna právní ochrany bude hájit obci v řízeních s komerční pojišťovnou.
  - Obec, která má sjednané pojištění právní ochrany dá svému zaměstnanci výpověď na základě důvodu uvedeného v zákoníku práce. Zaměstnanec se brání, požaduje zrušení výpovědi a vyplacení náhrady ušlé mzdy. Pojišťovna zajistí obci právní poradenství a zastoupení v soudním řízení se zaměstnancem.
  - Člen zastupitelstva opomine při hlasování na veřejném zasedání sdělit svůj vztah k projednávané věci. Na základě upozornění od jiného zastupitele je obviněn ze spáchání přestupku z nedbalosti a hrozí mu pokuta až do výše 50 000 Kč. Pojišťovna poskytne zastupiteli právní radu, případně mu zajistí právní zastoupení v přestupkovém řízení.
- [41]

Další novinkou u pojišťovny D.A.S. je rozšíření rozsahu pojištění u zastupování práv ve správních řízeních a právu sociálního zabezpečení. Správní řízení se vztahuje na spory s katastrálních a obecním úřadem u pojištění právní ochrany nemovitosti a balíčků rodina MAX, rodina MAX Plus. Sociální zabezpečení je rozšířeno pro všechny produkty pojištění, kde figuruje rodina. [66]

5 Závěr

Pojištění právní ochrany je v České republice díky jeho poměrně malému rozšíření pojištěním s velkým potenciálem rozvoje a tedy velkou budoucností. Úprava je sjednocena do zákona o pojistné smlouvě a je v souladu i s nadřazeným právem Unie. Individualizaci podmínek pojištění ponechává zákon v rukou jednotlivých pojišťoven, na jejich smlouvách, všeobecných a zvláštních pojistných podmínkách. Pojištění je v dnešní době již značně diverzifikované, je poskytováno v nejrůznějších oblastech práva - trestního, přestupkového, závazkového, pojistného, pracovněprávního, vlastnického, sousedského a dalších. A pokud jde o subjekt pojištění, může se pojištění vztahovat na rodinu, řidiče, vozidlo, nemovitost, podnikatele, zaměstnance a třeba i na specifické profese. Pojištění právní ochrany je poskytováno několika univerzálními pojišťovnami, avšak jen jedním specialistou, pojišťovnou D.A.S., který zejména svým sortimentem nabídky, zkušenostmi, referencemi a podílem na pojistném trhu zastává v jeho daném segmentu roli dominantního hráče. Další pojišťovny kopírují nebo se jim přizpůsobují, protože právní ochrana není jejich hlavním produktem.

Při srovnání nabídek pojištění právní ochrany od různých pojišťoven byly zjištěny různé odlišnosti, ve výši maximálních limitů pojistného plnění, v rozdílné pojistné době, v pojistném období a okamžiku vzniku pojištění. Také přehlednost na internetových stránkách pojišťoven se výrazně liší. Příjmy z pojištění právní ochrany v České republice ve srovnání se sousedními státy jsou na nízké úrovni, pouze ve srovnání se Slovenskem a Polskem dosahují srovnatelné úrovně. Avšak v Polsku došlo v posledních letech k výraznému nárůstu příjmů z pojištění právní ochrany. Naproti tomu v České a Slovenské republice je vzestupná tendence příjmů pouze pozvolná, u Rakouska a Německa jsou příjmy z pojištění právní ochrany dlouhodobě na velmi vysoké úrovni, řadí se mezi státy, kde toto pojištění hraje velmi důležitou roli u velké části obyvatel. Všeobecně jsou občané států s vysokými příjmy z pojištění právní ochrany charakterizováni jako osoby, které mají starost o své zdraví, jsou sebevědomí a především mají víru ve spravedlivé dosažení svých práv. Ze zjištění diplomové práce lze mimo jiné usuzovat na skutečnost, že příjmy z pojištění právní ochrany a úroveň tohoto specifického odvětví pojistného trhu do značné míry koresponduje s hodnotami a tradicemi společenského uspořádání, tradiční demokracie mají v tomto pojistném trhu výrazně lepší výsledky. Možná i to je jeden z důvodů, proč Češi nemají o pojištění právní ochrany větší zájem, hraje zde roli jejich nedůvěra v právní systém a nedůvěra v jeho změnu. Dalším z důvodů pro pomalý rozvoj v tomto segmentu pojišťovnictví mohou být názory

přechované z minulosti, že se stát o své občany postará a proto jednotlivce vlastní ochranu nepotřebuje. [10] Další důvod nedostatečného rozšíření pojištění právní ochrany by mohl být na straně jeho poskytovatelů, jeho slabá reklama. Pojišťovna D.A.S. se prezentovala v televizních pořadech nebo prostřednictvím reklamy v rozhlase, avšak tištěná reklama nebo reklama jiného druhu je velmi ojedinělá. Pro lepší informovanost obyvatel je třeba se zaměřit na specializovanou reklamu v tištěné a zejména elektronické podobě.

Diplomová práce srovnává také rozsah služeb poskytovaných z pojištění právní ochrany. Česká republika nemá příliš striktní právní omezení, jako je tomu např. v Německu nebo Polsku. Velmi důležitým aspektem při hodnocení ekonomické stránky pojištění byla nahodilost pojistné události, z tohoto důvodu bylo posouzení ekonomické výhodnosti pojištění obtížné. Nicméně na základě porovnání nákladů z příkladů běžného občanského i podnikatelského života bylo učiněno zjištění, že výše pojistného oproti nákladům vynakládaným při řešení konkrétních právních problémů bez pojištění, je obecně výhodná a přijatelná. Zajímavou ekonomickou přínosnost má pojištění právní ochrany v používání právního poradenství více než jedenkrát za rok, na které je pojistné hrazeno. Podobný ekonomický přínos mají i mimosoudní spory s využitím právního zástupce, kdy jsou znatelně rozdílné náklady s pojištěním právní ochrany a bez něj. U soudních sporů je ekonomické zhodnocení nejsložitější, jelikož závisí na délce soudního řízení, konečném rozhodnutí soudu, platební schopnosti stran a dalších faktorech jednotlivých případů. V diplomové práci bylo konstatováno, že základním neekonomickým důvodem sjednávání pojištění právní ochrany je jeho jednoduchost, pohodlnost a bezpečnost pro klienta pojišťovny. Došlo i na srovnání několika alternativních řešení s pojištěním právní ochrany, které ačkoliv jsou výhodnými pojištěními, zaměřují se na specifická odvětví, tudíž jimi není dosahováno patřičné komplexní právní ochrany. Také byly zjištěny tržní mezery v pojištění právní ochrany a v závislosti na nich byly představeny nové pojistné produkty, které jsou na tomto specifickém pojistném trhu teprve v začátcích.

Segment pojistného trhu s pojištěním právní ochrany v České republice ještě není stabilizovaný a tedy ani nasycený, stále ještě vykazuje dostatečně velký potenciál, ze kterého lze předpokládat budoucí rozvoj. Ten budeme moci v budoucnu spatřovat v rozvoji nabídek pojišťoven stávajících nebo třeba i nějakých nových. Do budoucna lze očekávat, že dojde i na systémová a legislativní opatření reagující na změněné vývojové potřeby trhu.

Seznam použité literatury

Monografické publikace

- [1] BOHMAN, Ludvík a Magdaléna WAWERKOVÁ. *Zákon o pojistné smlouvě – komentář*. 2. vyd. Linde Praha, 2009. 336 s. ISBN 978-80-7201-755-3.
- [2] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
- [3] HRADEC, M., V. KŘIVOHLÁVEK a J. ZÁRYBNICKÁ. *Pojištění a pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola správní, 2005. 215 s. ISBN 80-86754-48-0.
- [4] KARFÍKOVÁ, M., V. PŘIKRYL a kolektiv. *Pojišťovací právo*. Leges, 2010. 253 s. ISBN 978-80-87212-45-5.
- [5] KLABUSAYOVÁ, N., R. BURDILÁKOVÁ a J. ZLÁMALOVÁ. *Ochrana spotřebitele: geneze a současnost*. 1. vyd. VŠB-TUO. Podnikohospodářská katedra, 2009. 164 s. ISBN 978-80-248-2037-8.
- [6] VOSTATEK, Jaroslav. *Sociální a soukromé pojištění*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 2000. 601 s. ISBN 80-85963-21-3.
- [7] ZUZAŇÁK, A., J. ŠULCOVÁ, a J. HORA. *Průručka pro zprostředkovatele pojištění*. 2. vyd. Linde Praha, 2011. 240 s. ISBN 978-80-7201-838-3.

Časopisecká literatura

- [8] BAJER, Jindřich. Pojištění odpovědnosti managementu: Klid před bouří. *Pojistný obzor*. 2012, č. 4, 18 – 21s. ISSN 0032 - 2393.
- [9] ČÍZEK, Josef. Pojištění motorových vozidel a výlohy právní ochrany. *Pojistné rozpravy*. 2007, č. 21, 22 – 26 s. ISSN 0862 - 6162.
- [10] CHIZZOLA, Jitka. Není to jen o penězích. *Pojistný obzor*. 2010, č. 4, 21 - 22s. ISSN 0032 - 2393.
- [11] TROJANOVÁ, Eva. Evropská unie, právo a pojištění právní ochrany. *Pojistný obzor*. 2002, č. 11, 4 s. ISSN 0032 - 2393.

Právní předpisy:

- [12] Směrnice Rady 87/344/EHS ze dne 22. června 1987 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se pojištění právní.

[13] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu.

Internetové zdroje

[14] AXA-ASSISTENCE. *Axa-assistance.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.axa-assistance.cz/>.

[15] Česká podnikatelská pojišťovna nabízí pojištění právní ochrany. *Mesec.cz* [online]. 2010 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/ceska-podnikatelska-pojistovna-nabizi-pojisteni-pravni-ochrany>.

[16] Česká podnikatelská pojišťovna. *Cpp.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.cpp.cz/>.

[17] Česká pojišťovna. *Ceskapojistovna.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/>.

[18] Česká spořitelna. *Csas.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/>.

[19] ČSOB. *Csob.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/>.

[20] DAS. pojišťovna právní ochrany. *Das.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.das.cz/>.

[21] D-test komplexní servis pro spotřebitele. *Dtest.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-22]. Dostupné: <http://www.dtest.cz/strana-10/dtest-komplexni-servis-pro-spotrebitel>.

[22] Fio banka. *Fio.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.fio.cz/>.

[23] GENERALI pojišťovna. *Generali.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.generali.cz/>.

[24] Komerční pojišťovna. *Kb-pojistovna.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.kb-pojistovna.cz/>.

[25] Kooperativa pojišťovna. *Koop.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/>.

[26] Pojistné podmínky pojištění právní ochrany. *Das.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: http://www.das.cz/download/pojistne_podminky_pojisteni_pravni_ochrany.pdf.

[27] Pojistné podmínky pro cestovní pojištění. *Kb-pojistovna.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-10]. Dostupné v PDF: <http://www.kb-pojistovna.cz/file/edee/cs/pojistne-podminky/cestovni-pojisteni/kp-010-cestovni-pojisteni.pdf>.

- [28] Pojištění odpovědnosti členů orgánů společnosti. *Ceskapojistovna.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-21]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?pojisteni-odpovednosti-clenu-organu-spolecnosti>.
- [29] Pojištění právní ochrany nemovitosti. *Pojisteni.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/187/pojisteni-pravni-ochrany-nemovitosti.html>.
- [30] Pojištění právní ochrany rodiny. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/rodina/>.
- [31] Pojištění právní ochrany rodiny. *Pojisteni.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/189/pojisteni-pravni-ochrany-rodiny.html>.
- [32] Pojištění právní ochrany řidiče motorových vozidel. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/ridici-vozidel/>.
- [33] Pojištění právní ochrany řidiče. *Pojisteni.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/188/pojisteni-pravni-ochrany-ridice.html>.
- [34] Pojištění právní ochrany v případě úrazu. *Pojisteni.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/191/pojisteni-pravni-ochrany-v-pripade-urazu.html>.
- [35] Pojištění právní ochrany vlastníka vozidla. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/vlastnik-vozidla/>.
- [36] Pojištění právní ochrany vlastníka vozidla. *Pojisteni.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/192/pojisteni-pravni-ochrany-vlastnika-vozidla.html>.
- [37] Pojištění právní ochrany. *Fio.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: http://www.fio.cz/docs/cz/Pojisteni_prav_ochrany.pdf.
- [38] Pojištění právní ochrany. *Generali.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.generali.cz/clanky/pojisteni-pravni-ochrany>.
- [39] Pojištění. *Alpenverein.cz* [online]. 2011 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.alpenverein.cz/pojisteni/>.
- [40] Právní ochrana nemovitosti. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/nemovitost/>.
- [41] Právní ochrana obce. *Pravniochranaobce.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: www.pravniochranaobce.cz.
- [42] Právní ochrana podnikatelů. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/podnikatel/>.

- [43] Právní ochrana zaměstnance. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/zamestnanec/>.
- [44] Právo a právní ochrana „Nové generace“ s Richardem Susskindem. *Epravo.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/efocus/pravo-a-pravni-ochrana-nove-generace-s-richardem-susskindem-86249.html>.
- [45] Propagační materiál České spořitelny – Pojištění právní ochrany k osobnímu účtu České spořitelny. *Csas.cz*. [online]. 2007 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obchodni_informace-Produkty/Pojisteni/Spolecne/Prilohy/dl_brozura_pravni_ochrana_telefon.pdf.
- [46] Propagační materiál GE Money bank – Pojištění právní ochrany. *Gemoney.cz*. [online]. 2011 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: <https://www.gemoney.cz/documents/cz/karty/das-informacni-brozura.pdf>.
- [47] Riad? What is That? *Riad-online.eu*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://riad-online.eu/4.0.html>.
- [48] SOS sdružení obrany spotřebitelů. *Peníze.cz*. [online]. 2010 [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/ostatni-institute/66356-sos-sdruzeni-obrany-spotrebitelu>.
- [49] The legal protection insurance market in Europe. *Riad-online.eu*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-17]. Dostupné v PDF: http://riad-online.eu/fileadmin/documents/homepage/publications/Annual_Reports/RIAD-2011_final.pdf.
- [50] UNIQA pojišťovna. *Uniqua.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.uniqua.cz/>.
- [51] Úrazové pojištění právní ochrany. *Finance.cz*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/pravni-ochrana/uraz/>.
- [52] VIN kód (Vehicle Identification Number). *Autolexicon.net*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://cs.autolexicon.net/articles/vin-kod/>.
- [53] Všeobecné pojistné podmínky pojištění právní asistence. *Axa-assistance.cz*. [online]. 2009 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.axa-assistance.cz/Nabidka-pro-verejnost.aspx>.
- [54] Všeobecné pojistné podmínky pro cestovní pojištění. *Ceskapojistovna.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-10]. Dostupné v PDF: <http://www.ceskapojistovna.cz/documents/10262/50007/vppcp-cestovni-pojisteni-4-tisk.pdf>.
- [55] Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění právní ochrany auta. *Koop.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: [http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-vozidel/dodatková-pojisteni/](http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-vozidel/dodatкова-pojisteni/).

[56] Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění právní ochrany. *CPP.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: http://www.cpp.cz/User_data/Media/Original/CPP/201212/evoluce_vpapr-1_13.pdf.

[57] Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění právní ochrany. *Koop.cz*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné v PDF: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-pravni-ochrany/>.

Jiné zdroje

[58] Konzultace s oponentem diplomové práce.

[59] Konzultace s pojišťovacím zprostředkovatelem.

[60] Konzultace s právníkem.

[61] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany myslivce, dostupné v tištěné podobě.

[62] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany podnikatele, dostupné v tištěné podobě.

[63] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany pro lékaře, lékařské praxe a lékárny, dostupné v tištěné podobě.

[64] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany pro sportovce, dostupné v tištěné podobě.

[65] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany řidiče a právní ochrany řidiče – profesionála, dostupné v tištěné podobě.

[66] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany soukromých osob, dostupné v tištěné podobě.

[67] Propagační materiál D.A.S – Pojištění právní ochrany vozidla a právní ochrany řidiče, dostupné v tištěné podobě.

[68] Propagační materiál D.A.S. – Pojištění právní ochrany pro vzdělávací a výchovná zařízení, dostupné v tištěné podobě.

Seznam zkratek

A.s. – akciová společnost

Č. - číslo

ČNB – Česká národní banka

ČPP – Česká podnikatelská pojišťovna

ČR – Česká republika

D.A.S - La Défense Automobile et Sportive

EHS – Evropský hospodářský prostor

ES – Evropské společenství

EU – Evropská Unie

Např. – například

Odst. - odstavec

PPO – pojištění právní ochrany

PZ – pojišťovací zprostředkovatelé

S.r.o. – společnost s ručeným omezením

Sb. – sbírka

Tab. - tabulka

Viz. – odkaz na něco

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26.4.2013 .....

Bc. Šárka Kozáková .....

Bc. Šárka Kozáková